

BK6ON5

MAARTEN VERHEIJ
16.04.2021

BK6ON5

Naam: Maarten Verheij

Studienummer: 4881664

Groep: 3

Docent: Joris Hekkenberg

Rol: Landschapsadviseur

Docenten: Anna Fink

Frits van Loon

Datum: 16.04.2021

VOORWOORD

Dit is mijn rolrapport voor het vak BK6ON5. Tijdens het vak heb ik samengewerkt in een team van 10 mensen om een visie te maken voor een groot gebied in Rotterdam. Ons team heeft ervoor gekozen om daarbij te focussen op Rotterdam Zuid. Binnen het team heeft iedereen een eigen rol; ik had de rol van de landschappelijk adviseur.

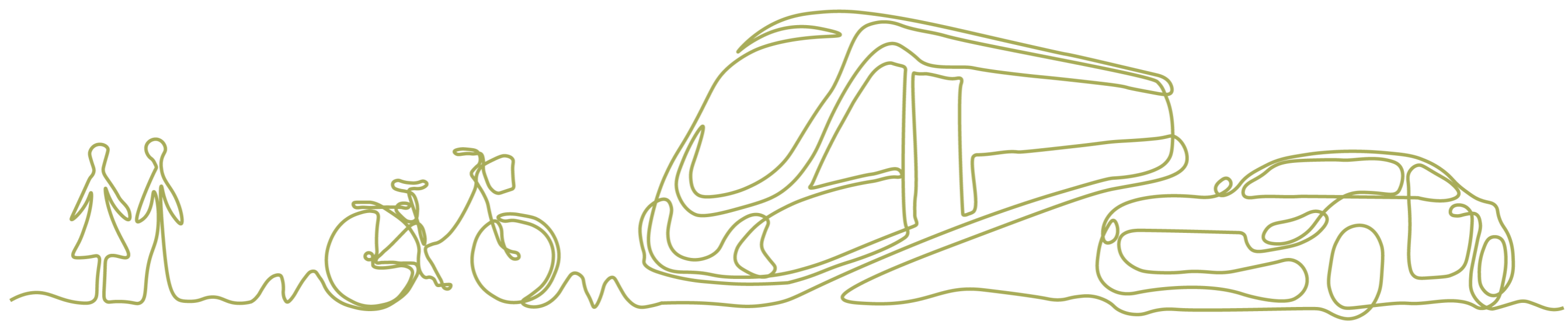
Dit vak was voor mij een hele leuke ervaring, en in ons team is een hele goede sfeer ontstaan. Na het vak willen we nog steeds afspreken om leuke dingen te doen wanneer dat weer mogelijk is!

In dit rolrapport laat ik mijn proces en eindresultaten van het vak zien. Veel plezier met lezen!

tekening voorblad: visualisatie park 'de Spoorheuvel'

02	voorwoord
04	groepsresultaat
08	rolverkenning
09	locatie analyse
10	analyse gebruik
12	aanzet visie
13	scenario's
15	groepsproces
16	communicatie
18	eindproducten
21	reflectie
22	bijlage

ROTTERDAM IN BALANS

De opgave van het toekomstige Rotterdam Zuid vergelijken we met de onderdelen van een fiets. Een fiets die niet meer fietst en uit balans is. De verschillende onderdelen van de fiets representeren de verschillende aspecten en focuspunten in ons ontwerp. Hoe het goed laten functioneren en het aan laten sluiten van deze verschillende onderdelen, resulteert tot een gebalanceerde fietsrit.

Het gekozen ontwikkelings gebied Zuid beslaat een groot deel van Rotterdam, waaronder Zuidplein, Feyenoord en de nieuwe oeververbinding. De visie voor de ontwerpogave Rotterdam Alexander tot Zuidplein heeft als focuspunten verbinding, vergroening en verdichting.

In de visie wordt er gestreefd om de vervoers hiërarchie in Rotterdam te veranderen. De auto, die momenteel bovenaan staat, zal plaats moeten maken voor de voetganger, de fietser en het OV. De auto verdwijnt meer uit het straatbeeld en hier komen autovrije en autoluwe/auto-te-gast straten met een groen karakter voor terug, die meer ruimte bieden voor de voetganger. Zuidplein, en de rest van Rotterdam, zal nog steeds bereikbaar zijn vanaf de snelweg, maar wordt minder gestimuleerd. Mensen die met de auto naar de stad komen zullen vanaf de snelweg op aangewezen knooppunten hun auto kunnen parkeren en de stad betreden door middel van het uitgebreide OV-netwerk of het pakken van de OV-fiets. Snelfietsroutes door het hele, met groen ontwikkelde, gebied en een nieuwe tramverbinding van Zuidplein richting Dordrecht, moeten deze keuzes motiveren. Zo kan iedereen vanuit elk punt van Rotterdam de stad betreden met behulp van een ander vervoermiddel dan de auto. Alexander en Zuidplein worden ook direct verbonden door een nieuwe tramlijn. Door middel van een nieuwe oeververbinding in de vorm van een brug, die zich ook zal lenen aan de voetganger en de fietser, tussen de Esch en Feyenoord stadion zullen deze twee delen van Rotterdam sterker worden verbonden dan ooit.

Deze verbondenheid wordt benadrukt door de vergroening van het gebied. Dit door middel van de aanleg van nieuwe parken en deze te koppelen aan de vergroende straten en aan de bestaande parken. Rotterdam Zuid moet aantrekkelijker worden voor mensen om er te willen wonen, werken en recreëren. Hiervoor zal de openbare ruimte moeten worden getransformeerd. In ons plan wordt, binnen de bebouwde omgeving, de focus gelegd op de voetganger en de fietser, die centraal staan in het straatbeeld. Groenere straten en auto-te-gast straten zullen hier, samen met levendige plinten, aan bijdragen en een prettige leefomgeving realiseren waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Dit zal bevorderlijk zijn voor de sociale cohesie. Deze sociale cohesie slaat ook terug op de kenniseconomie en hoe deze wordt gereflecteerd op Rotterdam. Met de Erasmus Universiteit en tal van goede basis- en middelbare scholen in het centrum van Rotterdam, lijkt

Rotterdam Zuid hier minder aanwezig mee te zijn. Daarom wordt er bij het Sportpark een nieuwe middelbare school gerealiseerd waar elk onderwijsniveau te volgen is. De huidige bewoners krijgen op deze manier allemaal de mogelijkheid om door te groeien naar het hoogste niveau. Het onderlinge contact tussen leerlingen zal er ook voor zorgen dat ze elkaar inspireren om door te groeien naar een hoger opleidingsniveau.

Verder wordt er aan bij de Maashaven een getijdenpark gerealiseerd, zoals ook in het bestaande masterplan van Rotterdam voorkomt. Vervolgens komt men via de groene winkelstraten uit bij het stadionpark, gelegen aan de nieuwe Kuip. Dit park vloeit over in de Spoorheuvel. Een nieuw, groen recreatiegebied dat als een deken over het bestaande treinspoor ligt. Dit creëert niet alleen een mooie, groene verbinding, maar dient ook als geluidsbarrière ten behoeve van de omliggende bebouwing. De oeververbinding wordt omringd door het Oeverpark en rond hiermee het groen in Zuid af.

Als laatste doet zich een belangrijke opgave voor, namelijk de verdichtingsopgave. In de komende jaren zijn er ongeveer 25.000 nieuwe woningen nodig in het A tot Z gebied om het woningtekort op te lossen. Bijna de helft van deze vraag wordt in de buurt van de Nieuwe Maas in Rotterdam Zuid gebouwd en een kleiner deel van deze nieuwe woningen wordt gecreëerd door het optoppen van de huidige woningen langs de Mijnsherenlaan.

Al deze nieuwe woningen worden voorzien van een collectief zonnepanelen systeem zodat zij gebruik kunnen maken van duurzaam opgewekte energie. Eveneens als de 4000 te renoveren woningen in de wijken Millinxbuurt, Bloemhof en Hillesluis. Deze woningen bevatten voor de renovatie een energielabel van F of G en deze worden verbeterd naar een energielabel C. Dit wordt bereikt door het verbeteren van de gevelisolatie en de algehele thermische schil van de woning. Door deze aanpassingen kunnen deze woningen nu ook op een duurzamere manier gebruik maken van energie.

Om in 2050 aan de klimaat-eis van Parijs te voldoen, moeten alle woningen volledig ontkoppeld worden van het aardgas. De in totaal 9963 nieuwbouwwoningen en 6486 nieuwe werkplekken worden dan ook niet meer aangesloten op het gasnetwerk, maar gaan gebruik maken van het huidige collectieve warmtenet. Ditzelfde geldt voor de gerenoveerde woningen.

Rotterdam wordt door middel van dit plan verbonden, vergroend en verdicht. Het karakter van Zuid wordt één en bruist weer. Een gebalanceerd Rotterdam.

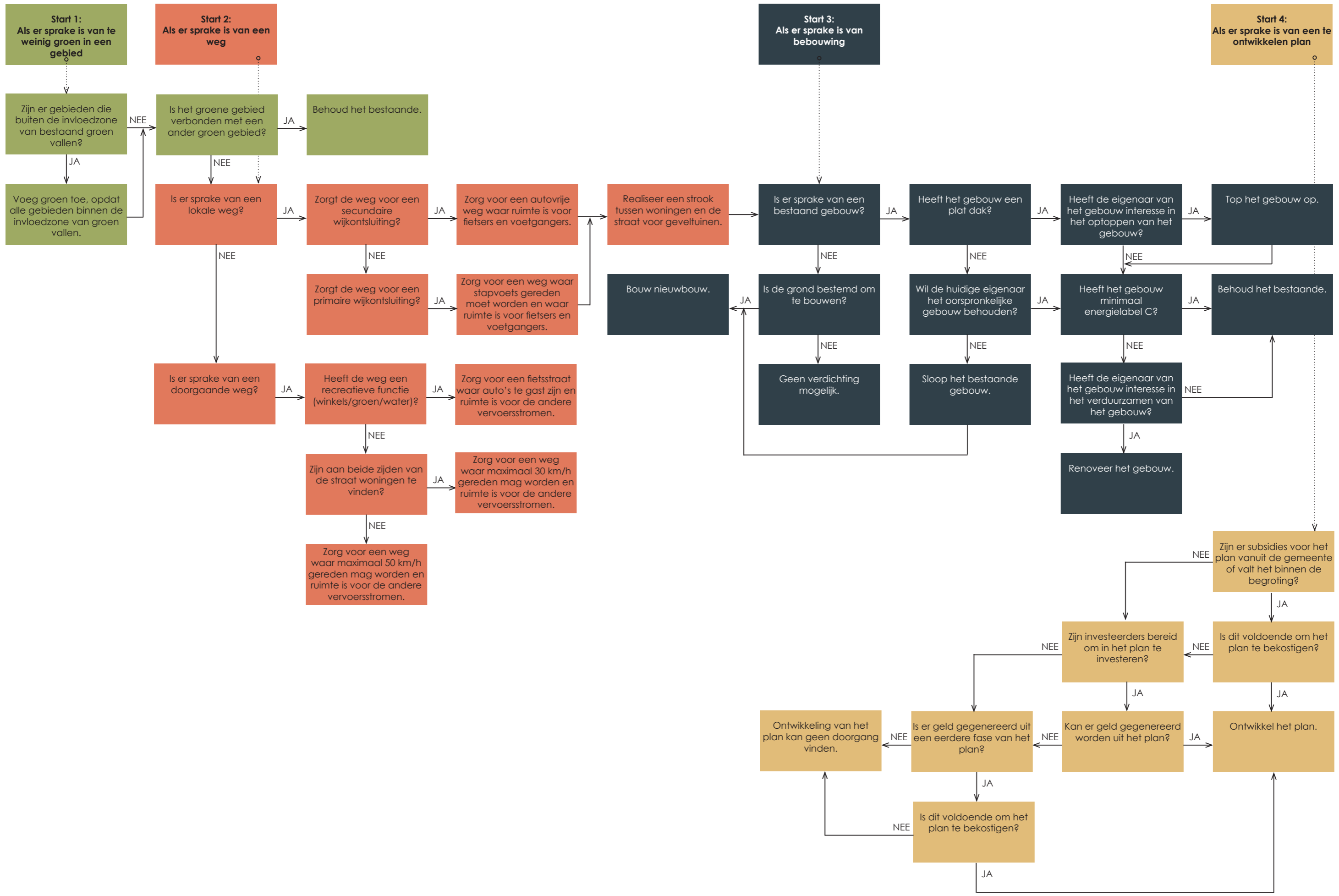
GROEPSRESULTAAT

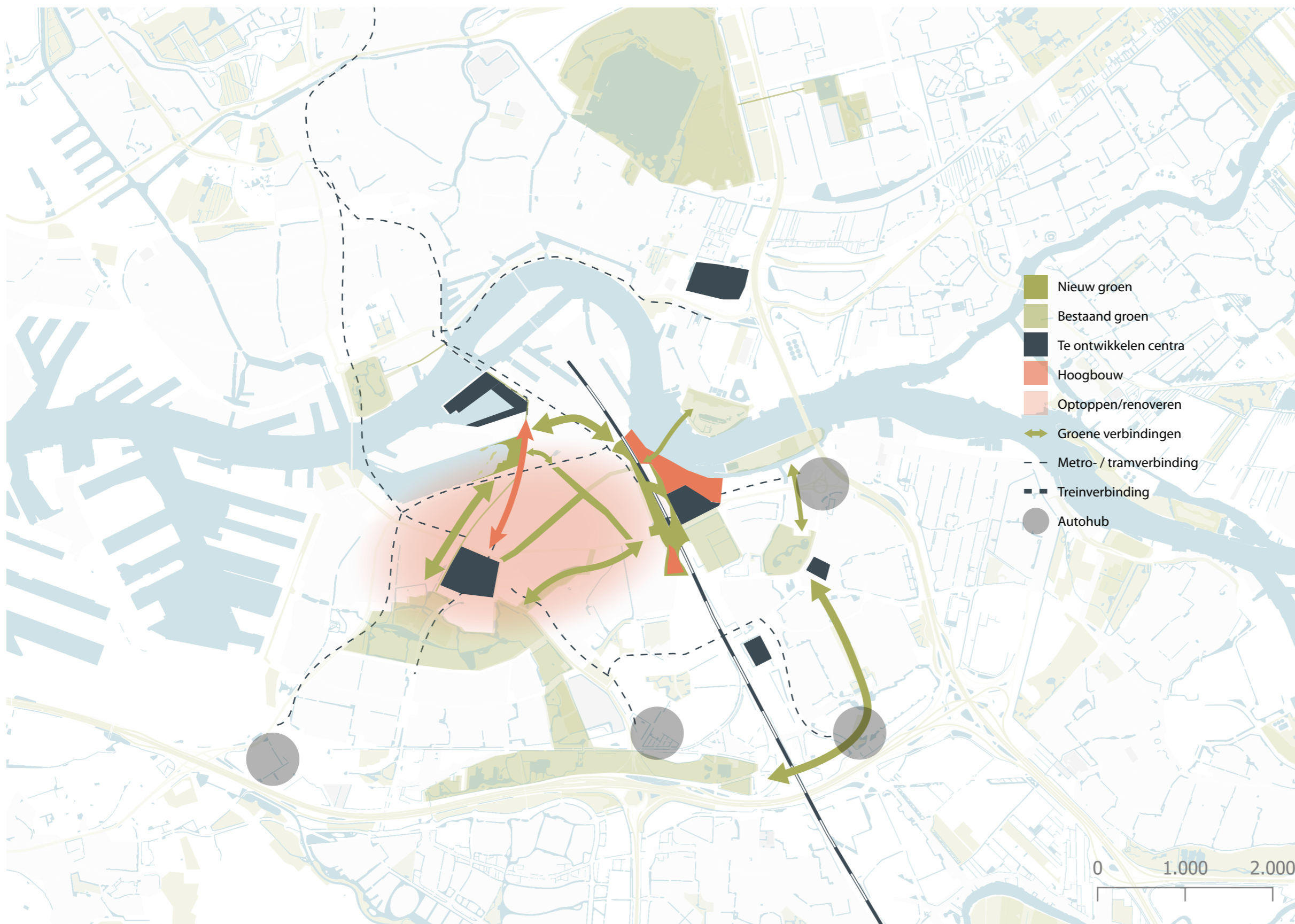
Ik begin het rolrapport met een aantal geselecteerde beelden van het eindresultaat van onze groep.

Op de vorige pagina staat een tekening die we gebruikten om onze visie samen te vatten. Op dit moment is Rotterdam Zuid namelijk ontworpen voor het gebruik van de auto. Over 50 jaar willen we de auto terugdringen, en de voetganger voorop stellen. Daarna komen de fiets, het openbaar vervoer en ten slotte de auto, die we niet helemaal willen laten verdwijnen.

Deze pagina bevat de samenvatting die gemaakt moest worden in plaats van de poster. De samenvatting geeft kort de belangrijkste punten van onze visie weer.

Een van de onderdelen die ons plan bijzonder maakte is onze toolbox. Tijdens ons proces kwamen we erachter dat veel plannen van onze medestudenten leken op de onze. Omdat dit idee blijkbaar een logische oplossing was voor het gebied, dachten we dat we hiervoor een toolbox konden maken, zodat het op verschillende plekken kan worden toegepast. Door middel van ja/nee vragen kun je een grove visie maken voor een gebied.

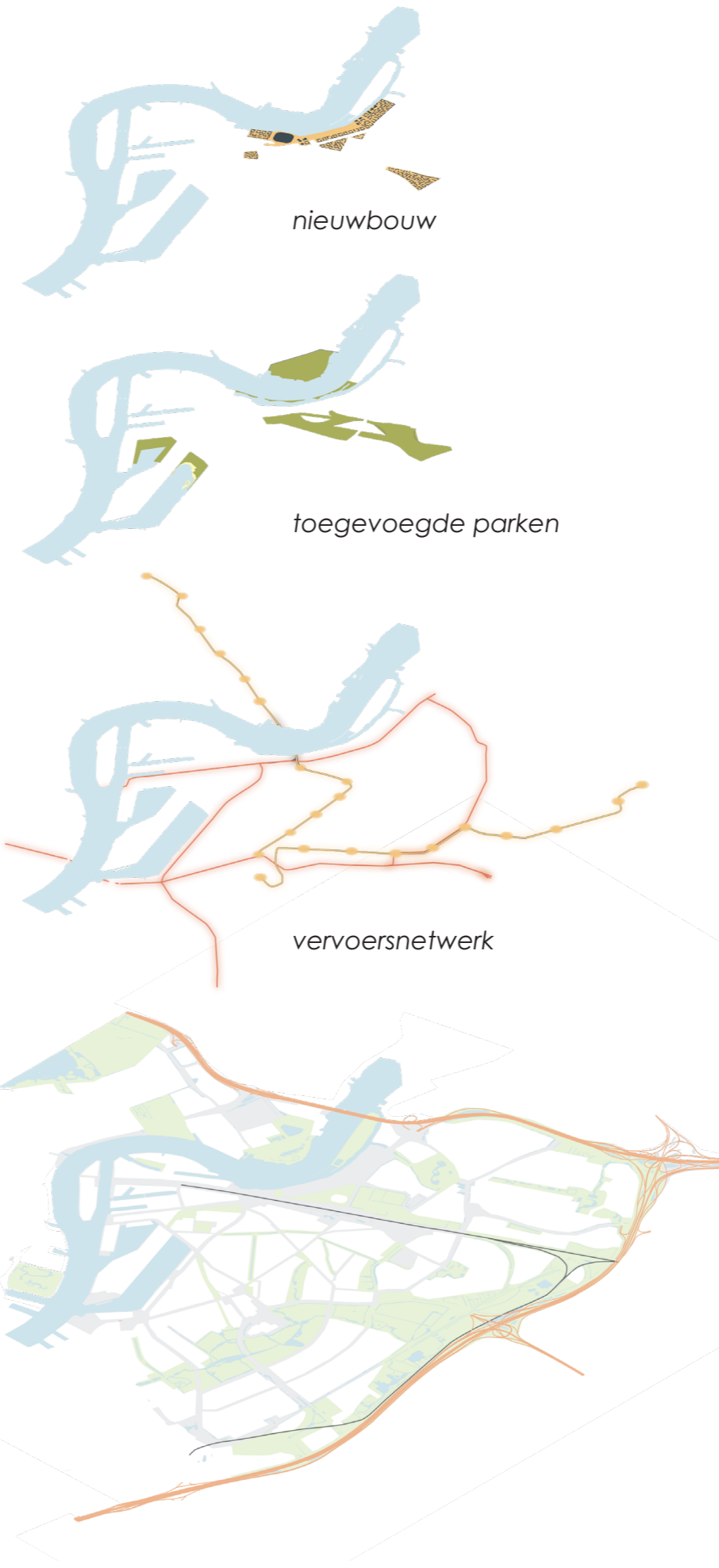
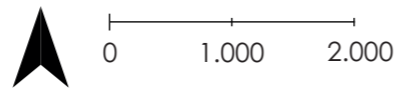

EINDKAARTEN
 Op deze pagina zie je onze overkoepelende visiekaart. De kaart bevat heel veel informatie dat over elkaar heen ligt.

De nieuwe groene gebieden en verbindingen zijn aangegeven. De centra die ontwikkeld zullen worden liggen in die groenstructuur. Bij het gebied van stadionpark wordt veel nieuwbouw toe gevoegd. Tussen stadionpark en zuidplein zal er veel worden opgetopt. Ten slotte zie je nog de nieuwe vervoersverbindingen.

Het kaartje en de axonometrie op de volgende pagina bevatten de drie belangrijkste ingrepen van de visie, namelijk de nieuwbouw, het toe te voegen groen en het nieuwe vervoersnetwerk.

OPDRACHT 1

Wie vertegenwoordig jij? Je hebt hierbij betalende en niet betalende partijen.
Betalend: gemeente Rotterdam, opdrachtgever/ontwikkelaar, milieuadviseur
Niet betalend: bewoners Rotterdam, flora & fauna, mijzelf en andere gebruikers (recreatie, werken, toerisme)

Wat vertegenwoordig jij?

Ik vertegenwoordig het huidige en toekomstige landschap van Rotterdam. Daarin vertegenwoordig ik ook de biodiversiteit, voedselvoorziening en waterberging.

Op welke schaalniveaus gebeurt dit? Probeer er voor deze opgave naast de abstracte benamingen ook letterlijk schalen aan te koppelen.

- Het verbinden van landschappen en ecosystemen – 1:50.000
- Het ontwerp van de stad/stadsdelen – 1:20.000 tot 1:5.000
- Het ontwerp van gebieden (pleinen, parken, etc.) – 1:2500 tot 1:100
- Het ontwerp van details (materialisatie, etc.) – 1:20 tot 1:1

Wat zijn de onderzoeks- en communicatiemiddelen?

Onderzoeksmiddelen: Plananalyse van kaarten, het doorzoeken van het internet voor bijvoorbeeld referenties, boeken en andere literatuur (bijvoorbeeld 'Stadsnatuur Maken van J. Vink, P. Vollaard en N. de Zwarte').
Communicatiemiddelen: Tekeningen, plattegronden, doorsnedes, details, schema's, maquettes

Wat zijn jouw uiteindelijke bouwstenen?

Straatinrichting: banken, lantaarnpalen, speeltuinen, etc.
Natuurlijke elementen: bomen, ondergrond (gras, zand, heide, etc.), struiken, etc.
Bebouwing: woningen, kantoren, etc.

Wat zijn belangrijke toekomstige ontwikkelingen, en/of noodzakelijke toekomstige ontwikkelingen Geef dit weer in een kort verslag

Voedselvoorziening in de stad:

Door voedsel te gaan produceren in de stad krijgen de bewoners meer connectie met het eten. Het is duurzamer en goedkoper. Daarom kan het een goede manier zijn om ook armere groepen van gezond, goedkoop voedsel te kunnen voorzien. Het kan ook voor cohesie zorgen in een gebied, bijvoorbeeld door een gezamenlijke moestuin.

Biodiversiteit:

In de wereld daalt de biodiversiteit. Steden bieden veel kansen om de biodiversiteit juist te vergroten en om planten en dieren een plaats te geven.

Onderzoek de opgave en benoem die onderdelen die van direct belang zijn voor jou als Landschapsarchitect.

Het gebied is heel groen, dat moet zo veel mogelijk zo blijven. De functie van het groen kan wel veranderd worden. Een deel ervan bestaat uit volkstuinjes, ik wil het sociale en interactieve aspect daarvan behouden en misschien versterken. Het lijkt me ook leuk om iets te doen met de A16, al weet ik nog niet wat. Nu zijn de A16 en de maas grenzen in de stad, ik ben benieuwd of ik daar iets mee kan doen in het ontwerp.

Wat is de aard van de andere rollen? Wat zouden hun prioriteiten zijn? Wat is hun relatie tot jouw rol? Beschrijf dat in max 5 regels per rol.

Economische zaken (EZ): Deze rol verdedigt het beleid van de gemeente en zorgt voor een financieel kloppend plaatje. Het beleid en het financiële plaatje hebben beiden veel invloed op het ruimtelijk ontwerp, dus ook het ontwerp van de landschapsarchitect.

Gis-supported urban design expert: Deze rol zal vooral veel bezig zijn met het analyseren van het plangebied. Ik denk dat ik als landschapsarchitect daar ook beroep op kan doen, omdat ik veel moet weten van het gebied om tot een ontwerp te komen.

Milieuadviseur: Deze rol zal advies geven over verschillende milieuaspecten. Veel van deze aspecten, zoals biodiversiteit, waterberging, en circulariteit kunnen een grote rol spelen in het ontwerp van het landschap. Ik denk dat ik veel zal samenwerken met de milieuadviseur.

Projectleider: De projectleider coördineert het groepsproces. Dit gaat om alle aspecten van het werken in een team, dus ik zal er veel mee te maken krijgen.

Regionaal planoloog: De regionaal planoloog werkt op grote schaal aan ontwerpstrategieën. Ik zal sowieso te maken krijgen met de planoloog, maar het hangt wel af van de richting die de planoloog kiest voor de ontwikkelingen van het plan. De richting kan meer of minder invloed hebben op het ontwerp van het landschap.

Stedenbouwkundig adviseur: De stedenbouwkundig adviseur ontwerpt, net als de landschapsarchitect, op het schaalniveau van de gehele stad. Het landschappelijk ontwerp is een onderdeel van het ontwerp van de stad, dus ik denk dat ik vaak met de stedenbouwkundig adviseur zal moeten overleggen over ontwerpvoorstellen.

Vastgoed gebruikers: Het landschappelijk ontwerp zal worden gebruikt door heel veel verschillende groepen (bewoners, werkenden, toeristen, etc.). Ik zal daarom moeten ontwerpen om zoveel mogelijk groepen tevreden te stellen. Het landschappelijk ontwerp kan een belangrijke rol spelen voor de cohesie van een gebied. Het is wel zo dat deze rol is gefocust op het vastgoed, en het landschappelijk ontwerp is dan dus geen prioriteit.

Vastgoedontwikkelaar: De vastgoedontwikkelaar is vooral bezig met de toekomstige bouwplannen in het gebied. Het gaat dan om vastgoed, dus ik zal daar weinig mee te maken hebben.

Vervoersplanoloog: De vervoersplanoloog houdt zich bezig met alle vervoersstromen. Alle vervoersstromen bevinden zijn onderdeel van het stedelijke landschap, dus ik zal veel samen moeten ontwerpen met deze rol.

ROLVERKENNING

Ten voorbereiding van het vak moesten we een verkenning van onze rol doen. Het deel aan de linkerkant heb ik aangepast sinds het maken van de opdracht, het deel aan de rechterkant niet, daar ga ik nu op reflecteren.

Economische Zaken: Ik dacht in eerste instantie dat deze rol mijn plannen zou begrenzen, maar dat bleek uiteindelijk niet het geval. Onze samenwerking was goed, omdat we beiden dachten in oplossingen, en goede argumenten gaven waarom iets wel of niet kon.

Stedenbouwkundig adviseur: Ik heb geschreven dat de het landschappelijk ontwerp onderdeel is van de stad, maar nu denk ik eigenlijk dat de stad onderdeel is van het landschappelijk ontwerp. Op grote schaal is het landschap altijd de basis van alles wat gebouwd is of wordt, maar op kleinere schaal veranderd er ook veel. Gebouwen worden geplaatst in groenere omgevingen, en er wordt steeds meer aandacht besteed aan natuurinclusieve bouw, waardoor het landschap en het bebouwde verbonden worden.

Vastgoed gebruiker: Ik dacht deze rol gefocust was op vastgoed, wat uiteindelijk niet zo bleek te zijn. Daarom heb ik veel meer met deze rol samengewerkt dan ik dacht.

Vastgoed ontwikkelaar: Ik heb ook veel meer samengewerkt met de vastgoed ontwikkelaar, omdat ik de plaatsing van het vastgoed in de nieuwe parken belangrijk vond. Ook was deze rol belangrijk in de discussies over financiële haalbaarheid van de plannen.

1 De Ringvaartweg is een groene strook door de stad.

2 Het gebied is heel groen, alle wegen lijken ver van de stad te liggen.

3 Het gebied heeft veel sportvoorzieningen.

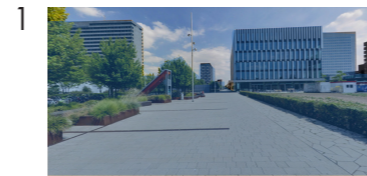
4 Het grootste deel van het gebied is niet voetgangersgericht

5 De A16 is een barrière tussen het Kralingse Bos en Rotterdam West.

6 Het golfpark is ook een barrière.

1 Het ontwerp van het gebied van de Erasmus valt op en trekt de aandacht in het gebied.

2 Het gebied is redelijk bosrijk.

3 Er zijn een aantal vijvers in het gebied de wateroverlast kunnen verminderen.

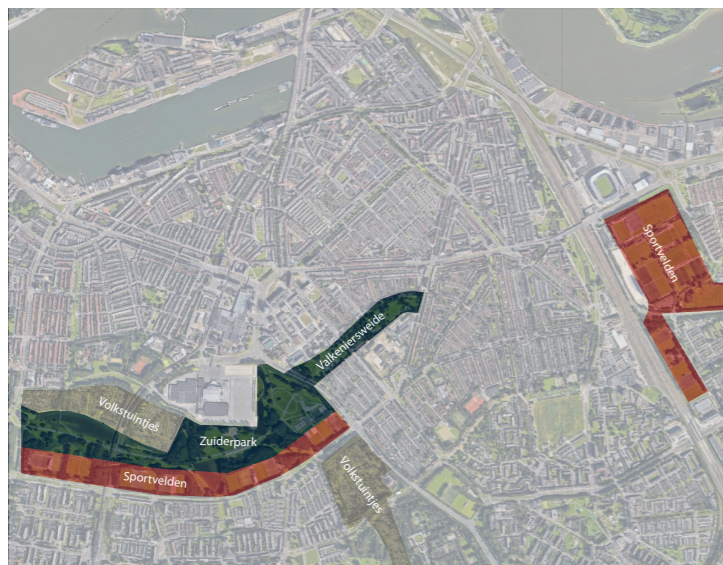
4 Er is geen connectie tussen de Erasmus en het Brainpark.

5 Er is geen duidelijk entree voor het Kralingse Bos.

6 Er ligt een vrij lelijke, omheinde parkeerplaats bij de Erasmus, vlak naast een ondergrondse parkeerplaats.

1 Het Zuidpark is een groot park in de stad, met woningen er vlak aan gelegen.

2 De valkeniersweide zou een start kunnen zijn van een groene verbinding tussen Zuidplein en Sportdorp.

3 De lange hilleweg is een mooie groene strook door het gebied.

4 Het gebied is vrij dichtbebouwd.

5 De parkeerplaats van Ahoy is een enorme plak asfalt in het gebied.

6 Het Zuidplein is primair gericht op autoverkeer.

GEBIEDSVERKENNING

De tweede opdracht van het vak was om het gebied te bekijken. Omdat ik in de eerste week van het vak mijn kamer nog onderverhuurde, heb ik het gebied bekeken via google maps, en niet in het echt.

Als je naar deze eerste analyse kijkt zie je gelijk dat ik het gebied nog niet goed kende, omdat de kwaliteiten en problemen een relatief willekeurige opsomming zijn van dingen die ik tegenkwam. Daarom durfde ik ook nog geen harde uitspraken te doen; ik zeg bijvoorbeeld dat Rotterdam Zuid 'vrij dichtbebouwd' is.

Ik deed soms ook hele specifieke uitspraken, zoals dat er een lelijke parkeerplaats is bij de Erasmus Universiteit. Zulke hele specifieke ingrepen heb ik uiteindelijk niet gedaan.

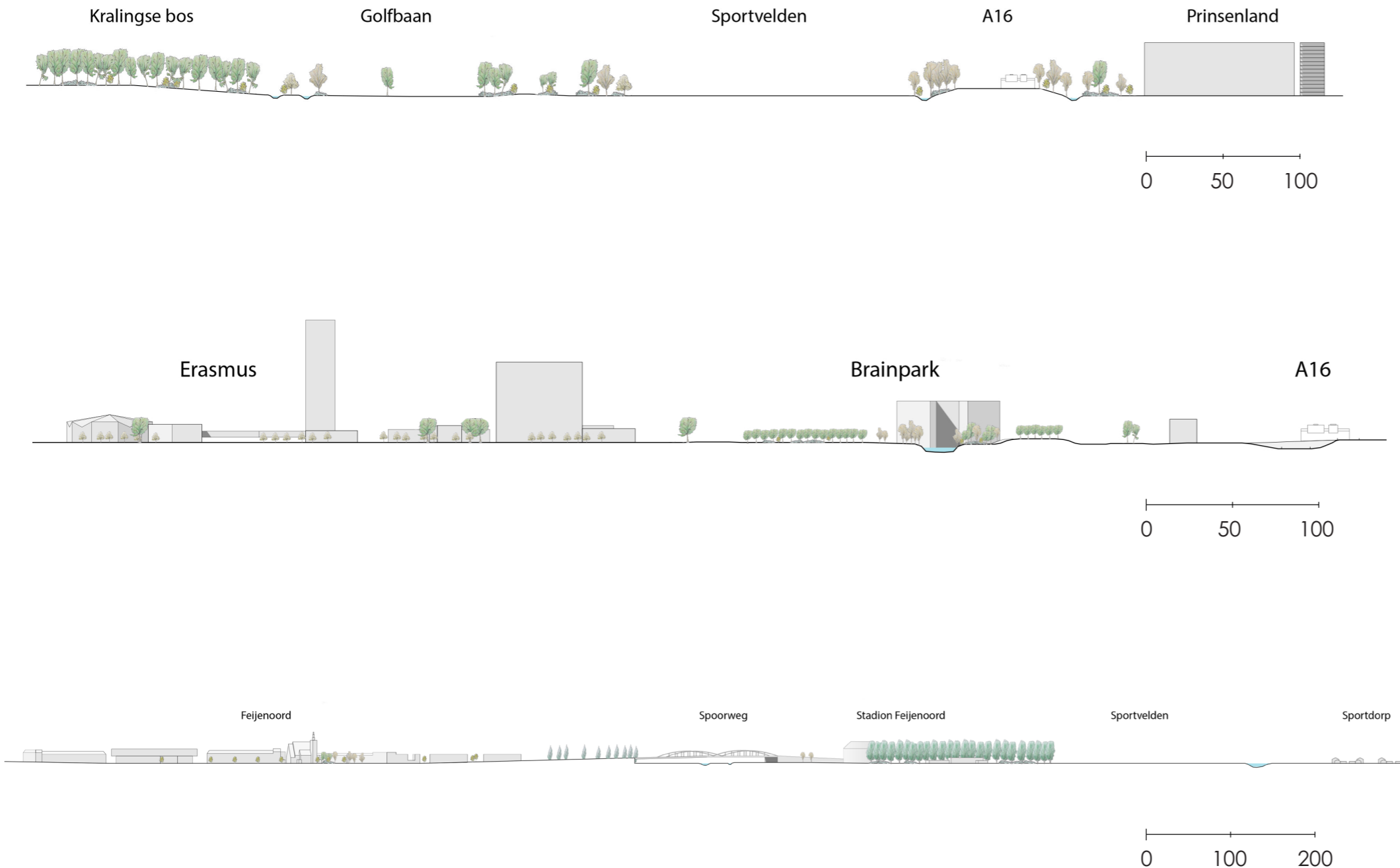
Uiteindelijk heb ik ook een paar dingen aangegeven die ik wel heb aangepakt, namelijk: Zuidplein, de groene verbinding bij de Valkeniersweide, en het autoluw maken van de lange hilleweg om nog meer ruimte en aandacht te geven aan het groen.

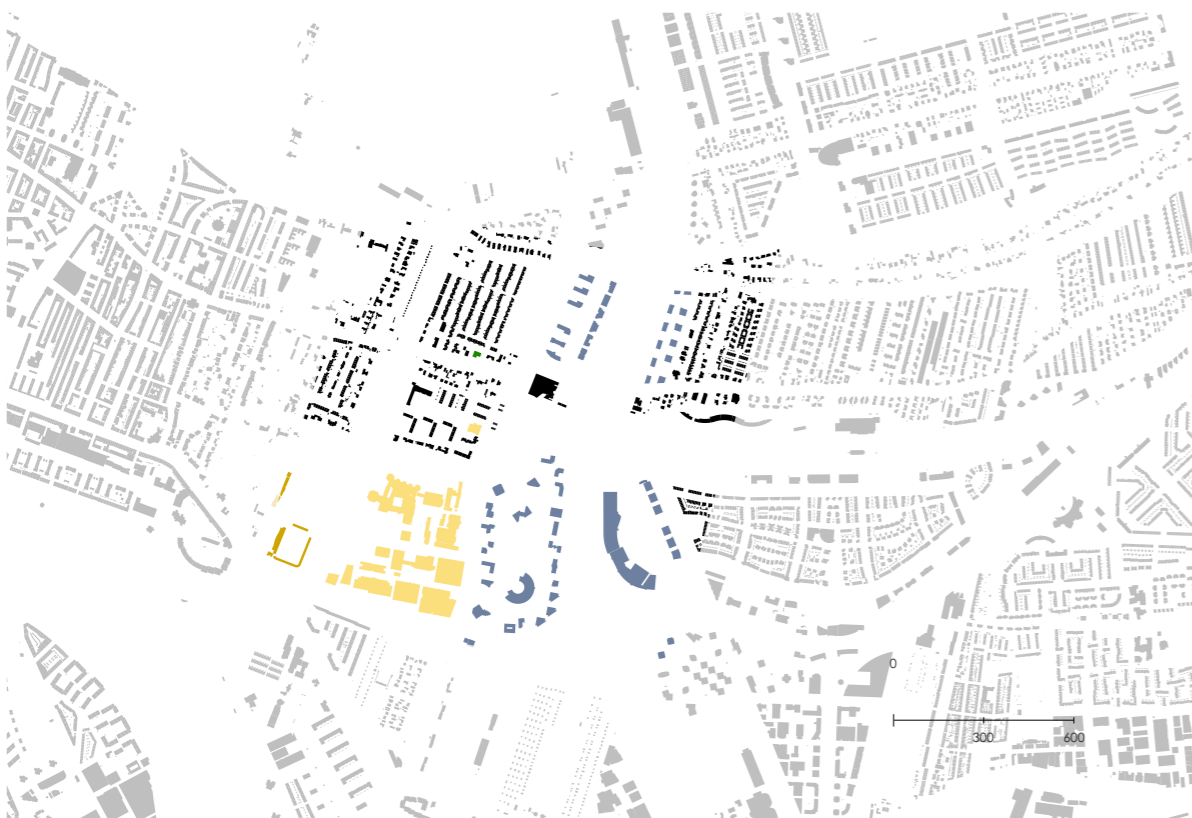
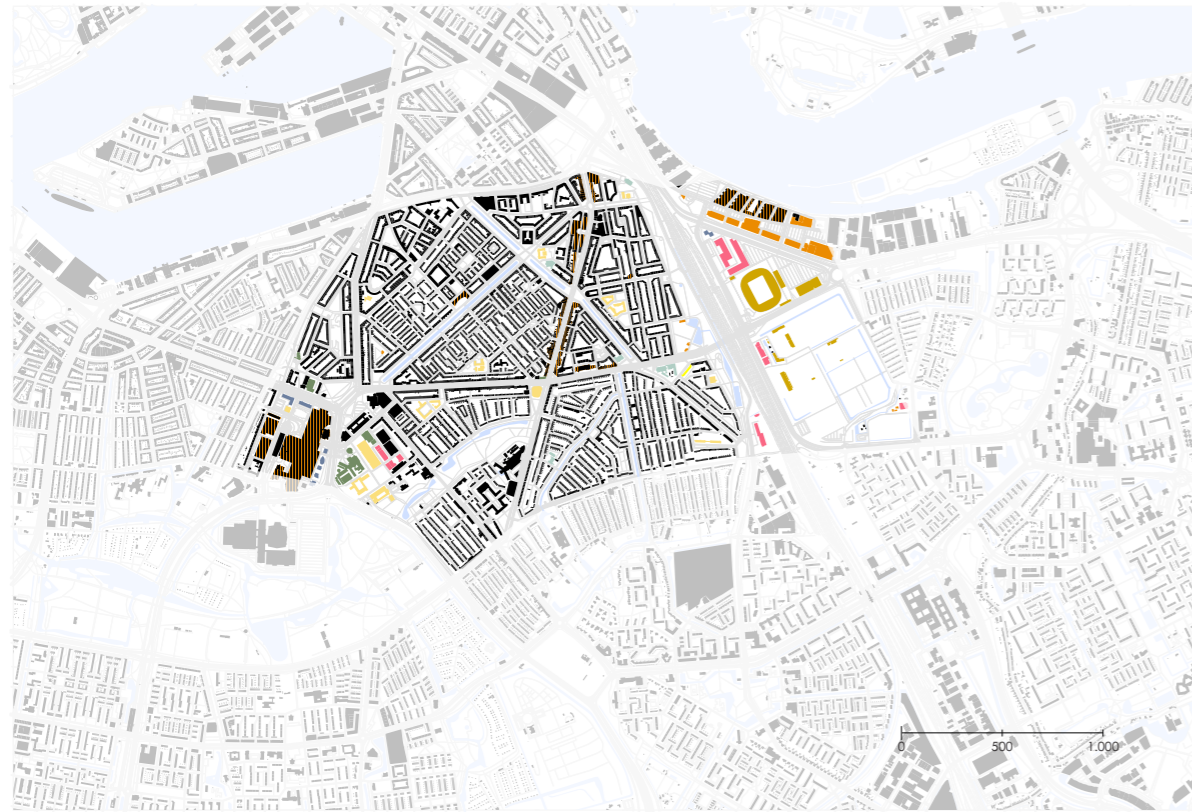
Dit was een goede eerste manier om het gebied te ontdekken. Het totale gebied van A tot Z is echter wel te groot om echt goed te leren kennen op deze manier, maar goed, je moet ergens beginnen.

DOORSNEDES

Tijdens de analysefase van het vak hebben we in groepjes een thema onderzocht. Ik heb samengewerkt met Germaine, Anouk en Matthew aan het thema gebruik. We vonden het moeilijk om dit thema aan het landschap te koppelen. Uiteindelijk kwamen we erachter dat analyses van bebouwing etc. natuurlijk ook relevant zijn voor het landschappelijk ontwerp.

Op deze pagina staan drie doorsnedes van de drie deelgebieden. Ik had deze gemaakt om een beeld te krijgen van de gebieden als het gaat om bebouwing en begroeiing. Je kunt zien dat de bebouwing in Rotterdam Zuid lager is dan in de andere deelgebieden, en dat er ook veel minder groen is. Ik heb deze tekeningen gemaakt met de gedachte om ze later in het proces nog te gebruiken en aan te passen, maar ik had ze uiteindelijk niet nodig.

- Woningen
- Onderwijs
- Kantoren
- Sport
- Horeca
- Industrie
- Religieus
- Hulpdiensten

FUNCTIEKAARTEN

Op deze kaarten heb ik gekeken naar de verschillende functies van de bebouwing in het gebied. De verschillende gebieden hebben duidelijk verschillende rollen.

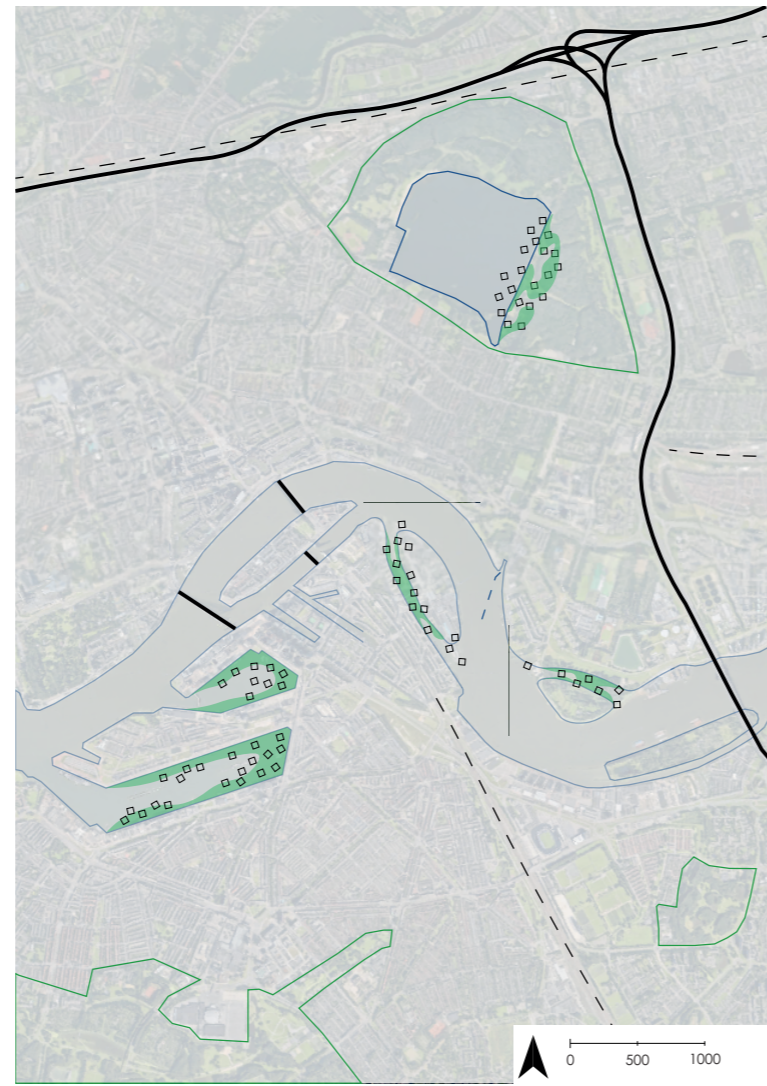
Rotterdam Zuid heeft een heel gevarieerd functieaanbod. Er zijn veel basisscholen. Rondom Zuidplein is een cluster van verschillende functies.

Kralingse Zoom heeft vooral onderwijsinstellingen (Erasmus universiteit) en kantoren (brainpark). Daarnaast zijn er weinig andere functies.

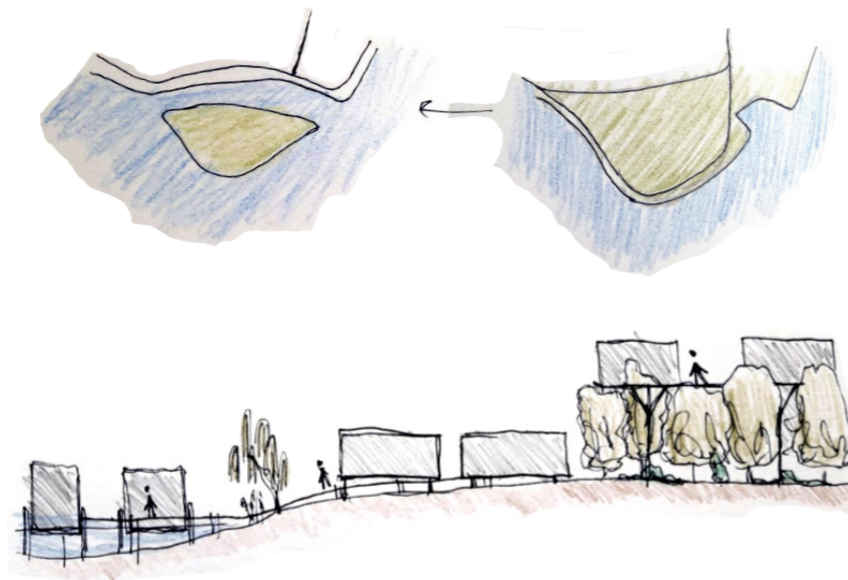
De A-16 zone heeft vooral industriegebieden langs de snelweg, maar er zijn ook veel sportvoorzieningen.

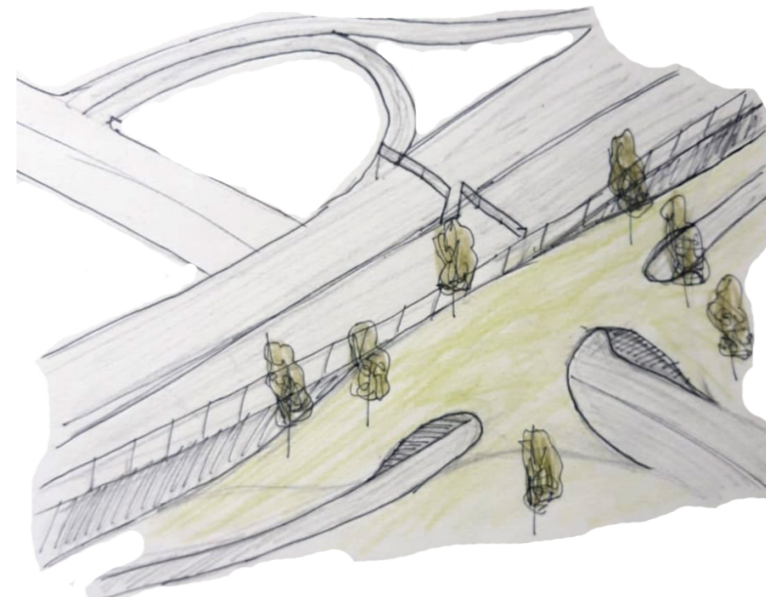
OPTIE 1
 Een belangrijk onderdeel van het vergroten van biodiversiteit is om te denken in punten, vlakken en lijnen. De punten zijn specifieke leefomgevingen, de vlakken zijn overkoepelende biotopen, en de lijnen zijn de trekroutes tussen die vlakken. Daarom stel ik voor om de vlakken (parken, bossen) in het gebied te verbinden met smalle parken. Die parken vormen dan een soort 'groene infrastructuur' voor mens en dier. Als iemand dan bijvoorbeeld wil hardlopen in een park, kan diegene door zo'n lijnpark erheen rennen.

OPTIE 2
 Er kan een woningtype ontworpen worden die op verschillende plekken in de stad bij water gebouwd kan worden. Die woningen staan dan in een gebied waar veel ruimte is voor natuur, door bijvoorbeeld steigers te gebruiken om de woningen te verbinden.

OPTIE 3
 Er zijn een aantal barrières door de stad, zoals de snelwegen en de treinsporen. Langs deze barrières kunnen brede groenverbindingen worden aangelegd. Aan de snelweg of het spoor wil toch niemand wonen, dus daar kan ruimte gemaakt worden. Waar de groenstroken elkaar kruisen moeten dan ecoducten komen, om de stroken te verbinden.

EERSTE AANZET VISIE
 Voor de eerste aanzet van de visie vanuit mijn rol heb ik drie opties getekend. De kaarten heb ik eerst getekend op schetspapier, om verschillende varianten te tekenen. Daardoor kon ik heel efficiënt tot verschillende uitwerkingen komen. Naast de kaarten die ik heb getekend heb ik ook schetsen getekend.

Zulk soort schetsen werden altijd goed ontvangen door mijn groep, omdat het daardoor duidelijk was wat ik probeerde te laten zien. In onze groep liepen we vaker tegen het probleem aan dat we elkaars ideeën in woorden en kaarten heel goed vonden klinken, maar dat we er geen duidelijk beeld bij hadden. Meestal losten we dat op door tijdens de groeps gesprekken een halfuurtje in te lassen om referenties te zoeken. De helft van de tijd ging ik dan ook referenties zoeken, de andere helft ging ik schetsen om te laten zien wat ik in mijn hoofd had.

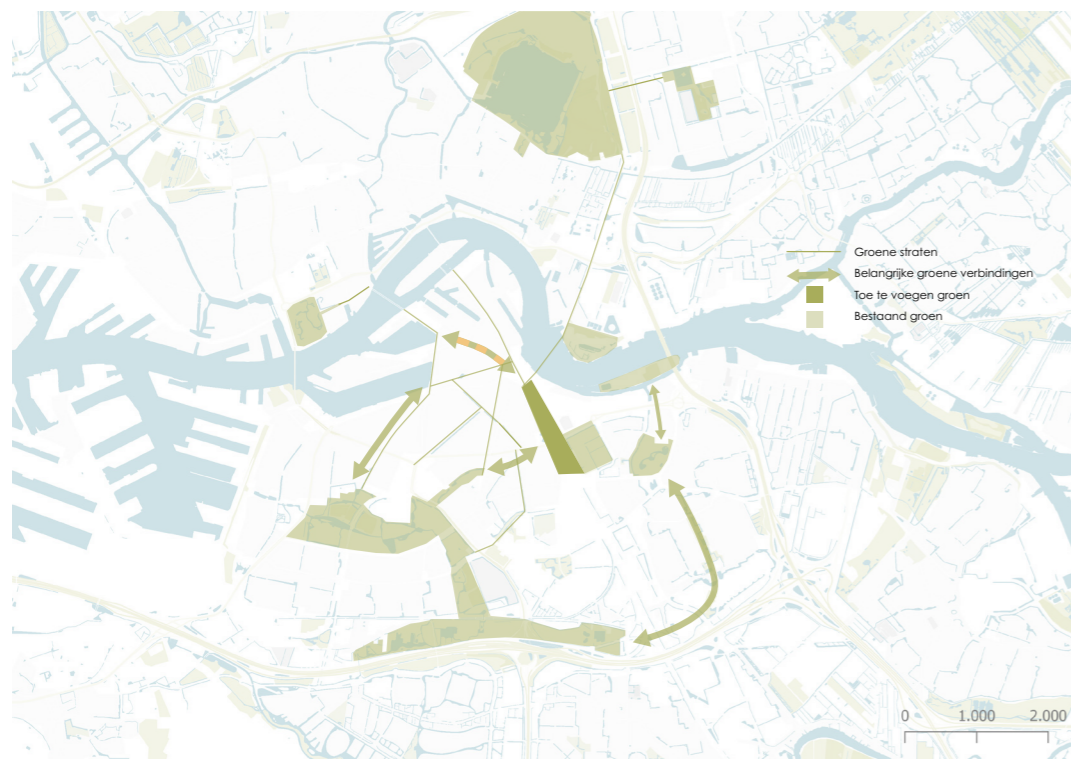
Ik vind het zelf altijd fijner om te schetsen dan om referenties te zoeken, omdat ik dan precies kan tekenen wat ik wil. Bij referenties vind ik het erg moeilijk om te vinden wat je zoekt.

OPDRACHT 5

Voor het landschappelijk ontwerp van de opdracht A tot Z zijn er een aantal dingen waar ik op wil focussen. Ik wil de biodiversiteit van het gebied vergroten, ik wil meer groen in het gebied realiseren, en ik wil dat het groen aantrekkelijk is voor verschillende groepen door het verschillende functies te geven. Een belangrijk onderdeel van biodiversiteit is om verschillende stukken groen en water te verbinden, zodat verschillende planten en dieren zich kunnen verspreiden tussen gebieden. Daarom wil ik de verschillende stukken groen in het gebied verbinden. Hierdoor wil ik een soort groene infrastructuur maken, wat ook gebruikt kan worden voor hardloop- en wandelroutes. Daardoor kan je op de route naar een park ook door een langgerekt park erheen gaan. De routes kunnen verschillende functies hebben. Ik wil onderzoeken op welke manier ik dit idee kan uitvoeren. Daarom is mijn hoofdvraag:

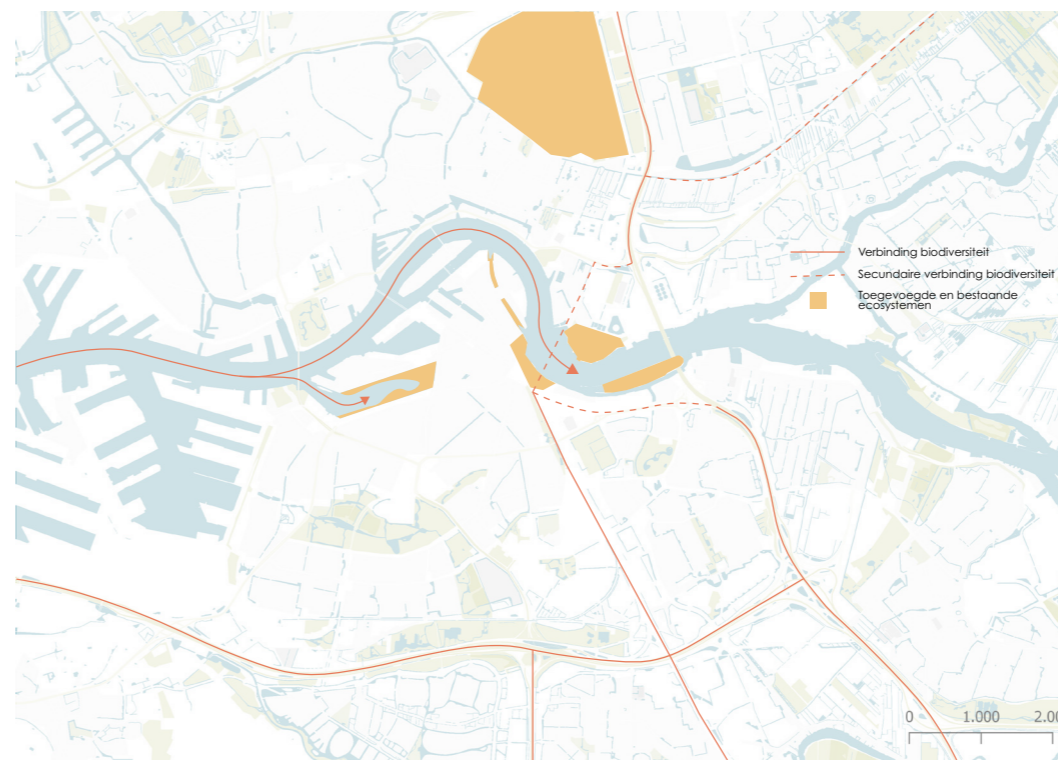
Hoe kunnen de verschillende stukken groen in het gebied verbonden worden voor mensen, dieren en planten?

Om deze vraag te beantwoorden ga ik verschillende ideeën tekenen en uitwerken. Ik ga verschillende verbindingen onderzoeken, en ik ga verschillende bestaande plannen analyseren. Ik ga onderzoek doen naar biodiversiteit en voedselvoorziening in steden.

SCENARIO 1 - GROENE GEBIEDEN VERBINDEN

In dit kaartje zijn groene gebieden in het gebied aangegeven, zowel parken als groene straatprofielen. Hierover zijn pijlen getekend om aan te geven waar de groene verbindingen moeten komen. Deze verbindingen lopen over profielen die geschikt zijn om te herinrichten, en over bestaande groene stroken die heringericht kunnen worden tot verbinding.

SCENARIO 2 - BIODIVERSITEIT VERGROTEN

Dit kaartje laat ingrepen zien die gedaan worden om de biodiversiteit te vergroten. Grote wegen en sporen worden veel door dieren gebruikt om zich te verplaatsen, omdat het directe verbindingen zijn met weinig barrières. Daarnaast voeg ik een aantal parken toe om ecosystemen te creëren om de biodiversiteit te vergroten, zoals een getijdenpark in de maashaven.

SCENARIO 3 - CENTRA VERBINDEN

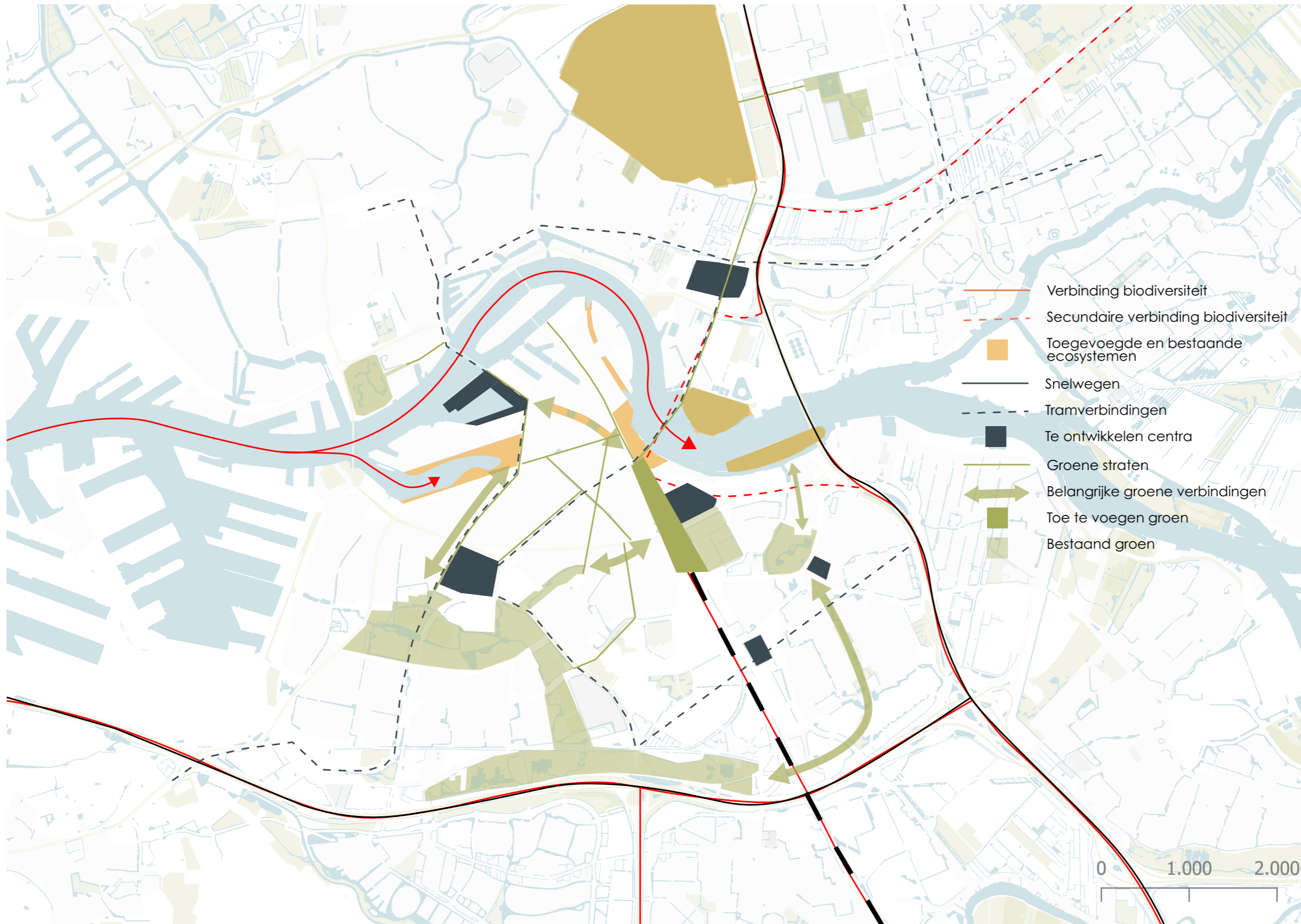
Tijdens de samenwerkingen met het team was een van de conclusies ook dat we de verschillende centra in Rotterdam Zuid willen ontwikkelen en verbinden. Dit kaartje laat nieuwe metroverbindingen zien. Ook zie je de relaties tussen de groene verbindingen en de centra.

EERSTE SCENARIO'S

Toen ik deze visies maakte waren we met het team al begonnen om een eerste opzet te maken voor een gezamenlijke visie. Om daar later ook een visiekaart bij te maken had ik deze kaarten getekend.

Deze visies heb ik gemaakt aan de hand van een hoofdvraag die ik heb opgesteld voor opdracht 5. Alle 3 de scenario's zijn bevatten daarom een vorm van verbindingen van het groen.

Toen ik deze kaarten had laten zien aan mijn team, waren ze enthousiast over hoe goed ik kon werken met Illustrator. Daarom werd ik gevraagd om ook de visiekaart voor het team te tekenen. Daardoor kon ik heel makkelijk mijn eigen inbreng goed naar voren laten komen, terwijl ik me natuurlijk ook aanpaste naar de inbreng van anderen.

TOTALE VISIE
 In deze kaart heb ik de verschillende scenario's die ik had gemaakt over elkaar heen gelegd.

Hierdoor zou ik kunnen zien waar overlap is en waar knelpunten ontstaan. Het viel me op dat de drie visies makkelijk met elkaar te combineren waren, wat ik uiteindelijk ook heb geprobeerd in de uitwerking van het plan.

BAS DE BOER - ECONOMISCHE ZAKEN

KARI STAM - REGIONAAL PLANOLOOG

MAARTJE DAMEN - GIS SUPPORTED URBAN DESIGN EXPERT

LUCAS RIKVELD - ADVISEUR STEDENBOUW

MAARTEN VERHEIJ - LANDSCHAPSADVISEUR

LISA DE KEIJZER - VASTGOED GEBRUIKER

ESTELLE GFELLER - MILIEUADVISEUR

MENNO IN 'T VELD - VASTGOED ONTWIKKELAAR

KASPER WILLEMSE - PROJECTLEIDER

EMMA VAN DONGEN - VERVOERSPLANOLOOG

GROEP 3

Ons team (groep 3), was een heel goed team om in te werken. Ik keek altijd uit naar de ontmoetingsmomenten, omdat we altijd goed konden samenwerken en omdat het altijd gezellig was.

Onze projectleider, Kasper Willemse, heeft ook goed nagedacht over teambuilding in de groep. We hebben twee teambuilding activiteiten gedaan die heel erg leuk waren. Normaal gesproken voelen online activiteiten altijd heel geforceerd en ongezellig, maar dat was in dit team totaal niet het geval.

De eerste activiteit was een spel waarbij iedereen een aantal leugens en een aantal waarheden moest bedenken over zichzelf, waarna de anderen konden gokken of het waar was of niet. Hierdoor konden we op een leuke manier elkaar beter leren kennen.

De tweede activiteit was al later in het proces. Kasper had een bordspel getekend, waarbij we in teams van twee verschillende vragen over elkaar en over het team moesten beantwoorden. Daardoor konden we zien hoe goed we elkaar al kenden.

Doordat we elkaar steeds beter leerden kennen, niet alleen professioneel maar ook persoonlijk, was de samenwerking heel goed. We luisterden goed naar elkaar en we wisten altijd wie we konden benaderen voor bepaalde vragen.

In het begin van het vak was er ook een teambuilding workshop, waarbij we onze drie beste teams moesten invullen. Dit team staat bij mij nu zeker in dat rijtje!

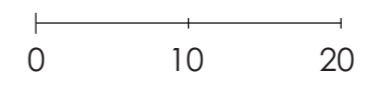
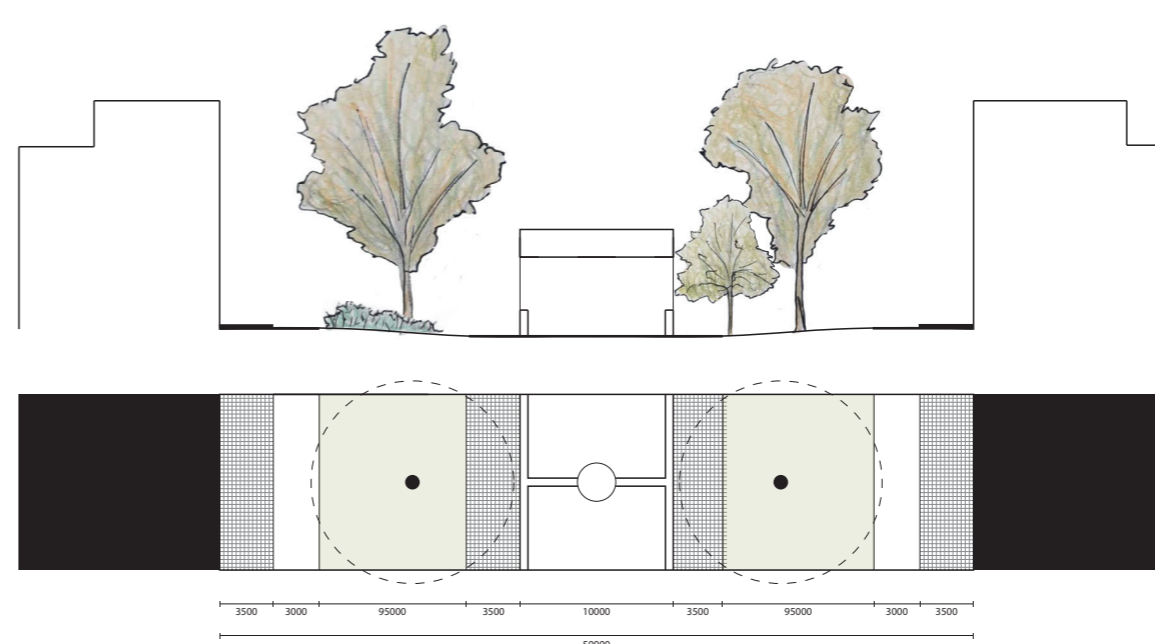
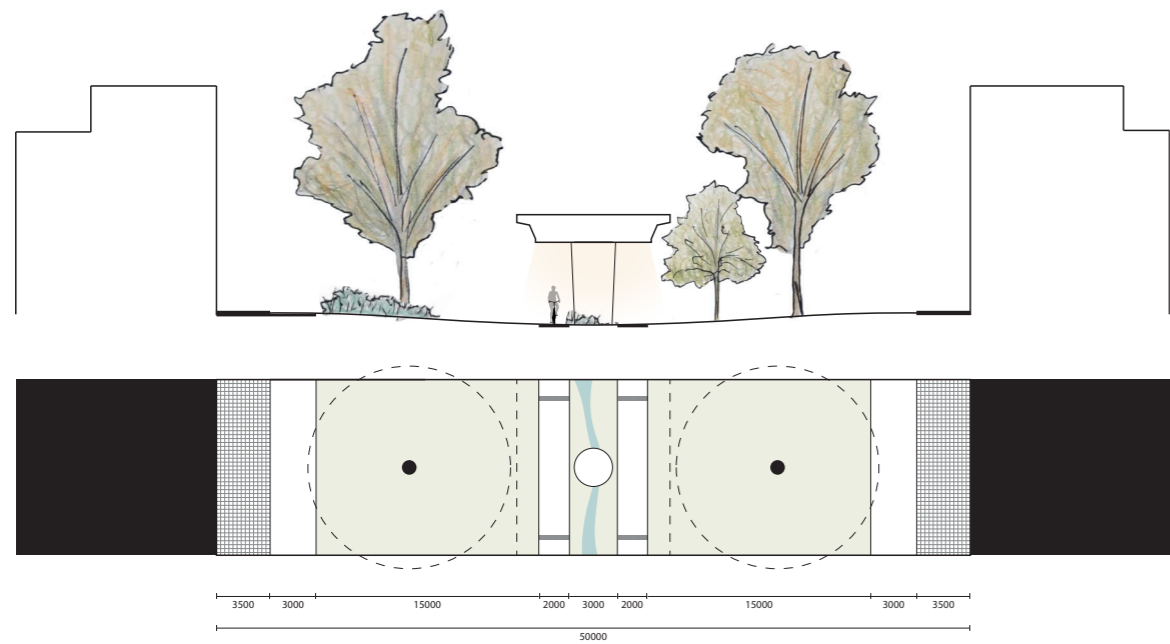
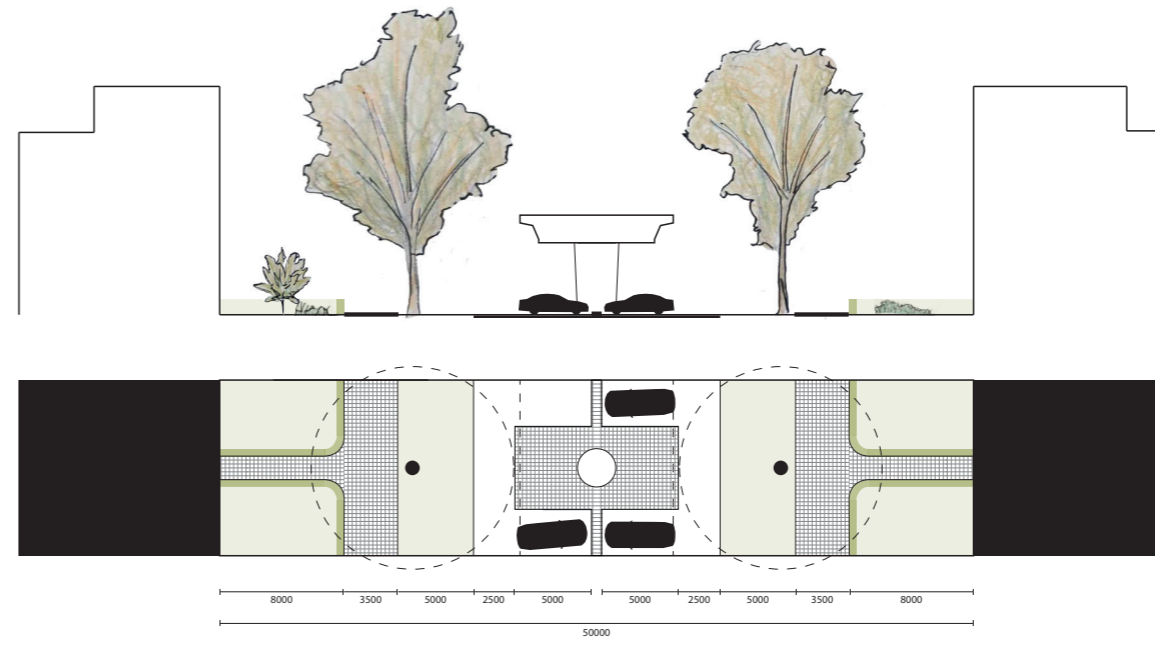
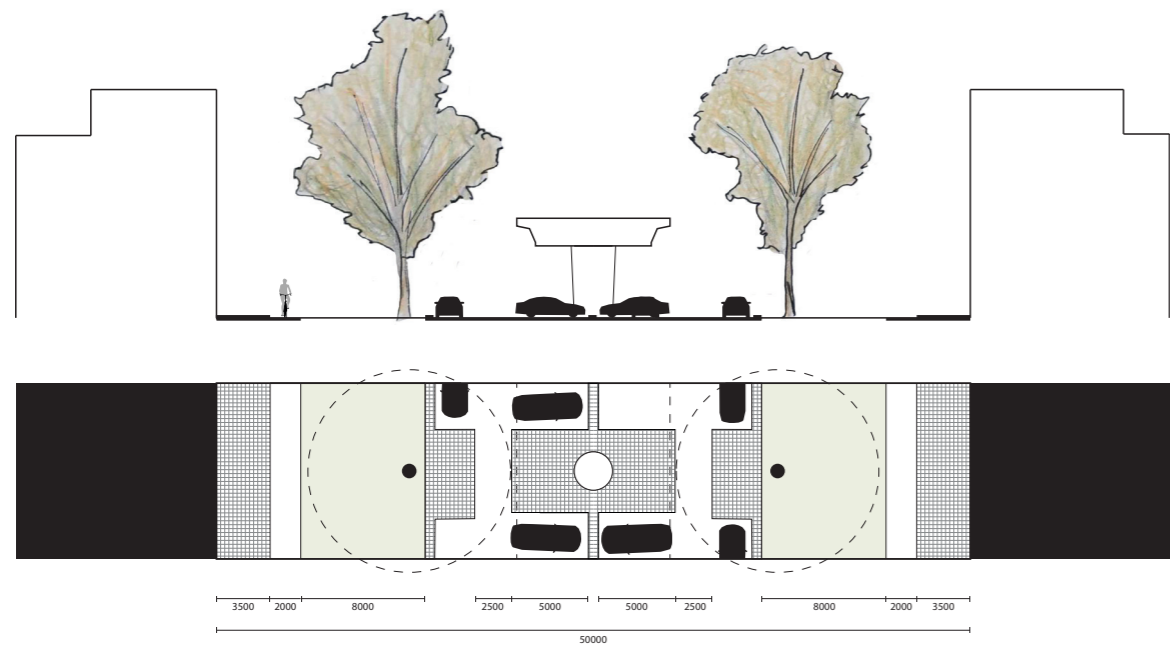
ROTTERDAM DOORBREKEN

Tijdens de groepsgesprekken was er soms iets onduidelijk in wat ik wilde laten zien. Soms miste er aanvullende tekeningen die een verhaal konden aanvullen om het duidelijker te maken.

Een van de onderdelen die ik moeilijk vond om uit te leggen was het belang van het verbinden van ecosystemen. Daarvoor heb ik deze tekeningen gemaakt.

Hierin wilde ik laten zien dat Rotterdam als geheel een enorme barrière is voor flora en fauna. Langs de gehele lengte van de Nieuwe Maas is er veel gebouwd. In mijn visie wil ik de groene gebieden van Rotterdam verbinden, zoals de Biesbosch, het groene hart, de velden in Zeeland en de velden tussen Den Haag en Rotterdam.

De verbindingen van het groen lopen langs de bestaande barrières in de stad, zoals snelwegen en sporen, zodat de groene verbindingen geen nieuwe barrière toevoegen in de stad. Ook is het zo dat wegen en sporen sowieso al gebruikt worden door bepaalde flora en fauna, omdat het vergeleken met de stad zelf een makkelijke en rustige verbinding is. Die verbinding wil ik sterker maken.

GROENE VERBINDINGEN
 Een ander moment waarbij de groep niet meteen begreep wat ik wilde was bij de groene verbindingen. Ik liet een plattegrond zien van waar de verbindingen goed zouden kunnen liggen, maar de uitwerking van die verbindingen bleef onduidelijk.

Daarom heb ik deze profielen getekend om verschillende mogelijke uitwerkingen te laten zien. Door deze profielen was mijn team gelijk aan boord, omdat de verschillende opties ook op andere plekken goed ingezet konden worden.

Deze tekeningen vond mijn groep zelfs zo goed dat we uiteindelijk deze stijl hebben gebruikt voor de eindtekeningen van de presentatie.

Ik heb wat extra bomen en andere planten getekend en op google drive gezet zodat iedereen die kon gebruiken om deze soort tekeningen te maken.

PARK DE SPOORHEUVEL
 Park de spoorheugel is het park dat het spoor bij stadionpark overbrugd. Hierdoor krijgt de nieuwbouw een groenere woonomgeving, en wordt de barrière die het spoor vormt weggehaald. De overkapping is deels open om kosten te besparen. Het park kan worden betaald door de inkomsten van de omliggende nieuwbouw en door de subsidie van de overheid voor het verminderen van geluidsoverlast van het spoor.

De ontwikkeling van de uitwerking van het park de Spoorheugel was een interessante samenwerking. Ik heb het park eerst getekend als volledige overkapping. Later heb ik besloten om het park deels te overkappen en het park vorm te geven om de route in Rotterdam Zuid te visualiseren. Hierdoor is de totale ingreep ook goedkoper. Op de overkapte stukken staan ook geen bomen, om op de constructie te besparen. Ik had dit nieuwe park leeg getekend zodat de stedenbouwkundig adviseur en de vastgoed ontwikkelaar er nieuwbouw in konden tekenen.

Toen ik die tekening terugkreeg was ik ontevreden over de grove manier waarop de nieuwbouw in het park was geplaatst. Daarom heb ik overlegd met de stedenbouwkundig adviseur, de vervoersplanoloog en de vastgoed ontwikkelaar en heb ik de plattegrond weer aangepast. Nu is de bebouwing beter geïntegreerd en zijn er moestuinen, wandelverbindingen en waterverbindingen aangelegd.

HAVENGEBIED KOP VAN ZUID

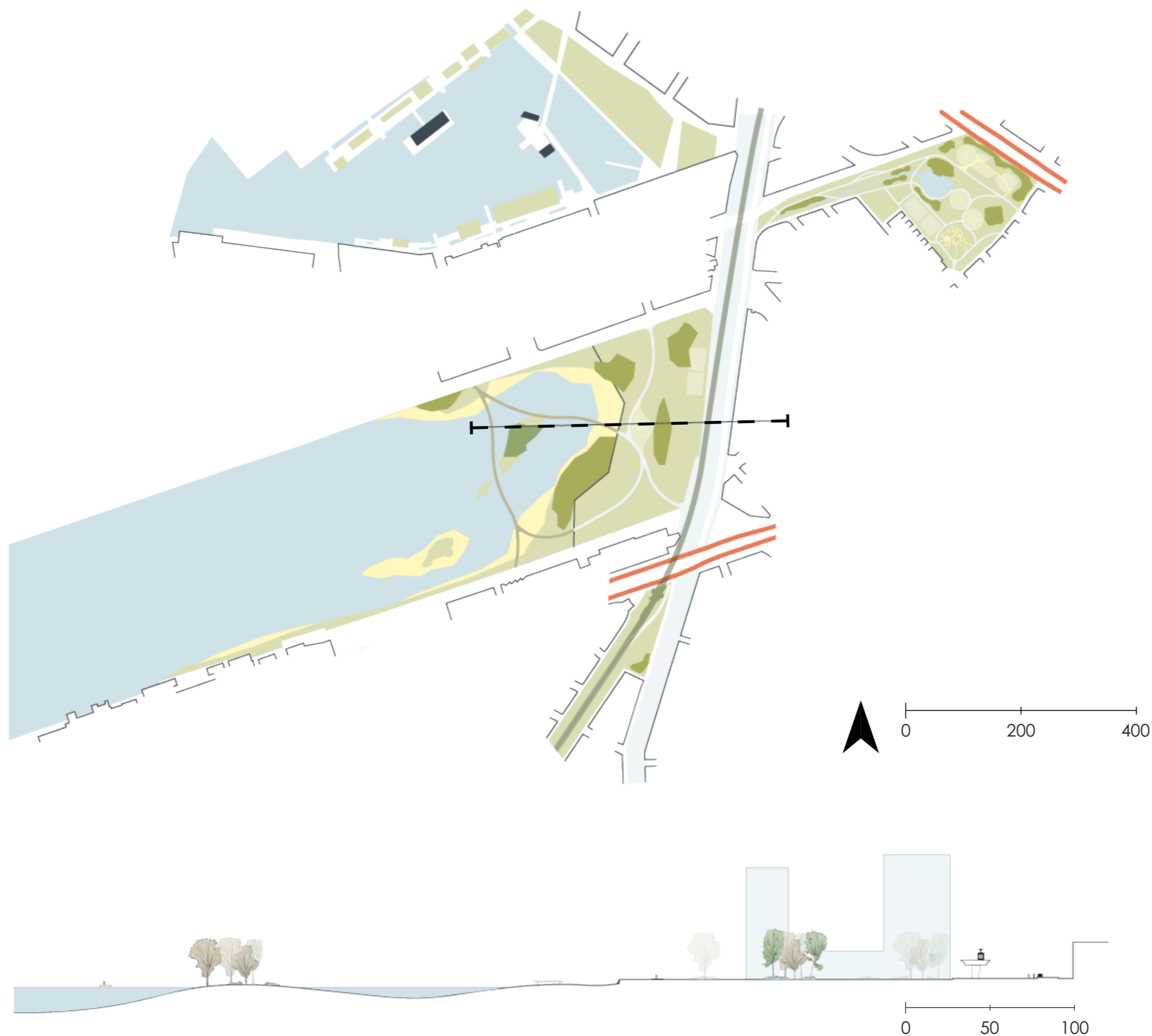
Dit is het tweede nieuwe groene gebied wat toegevoegd gaat worden in onze visie. Het havengebied van Kop van Zuid krijgt twee nieuwe parken en één parkje wordt ontwikkeld. De drie parken hebben alledrie een eigen belangrijkste functie.

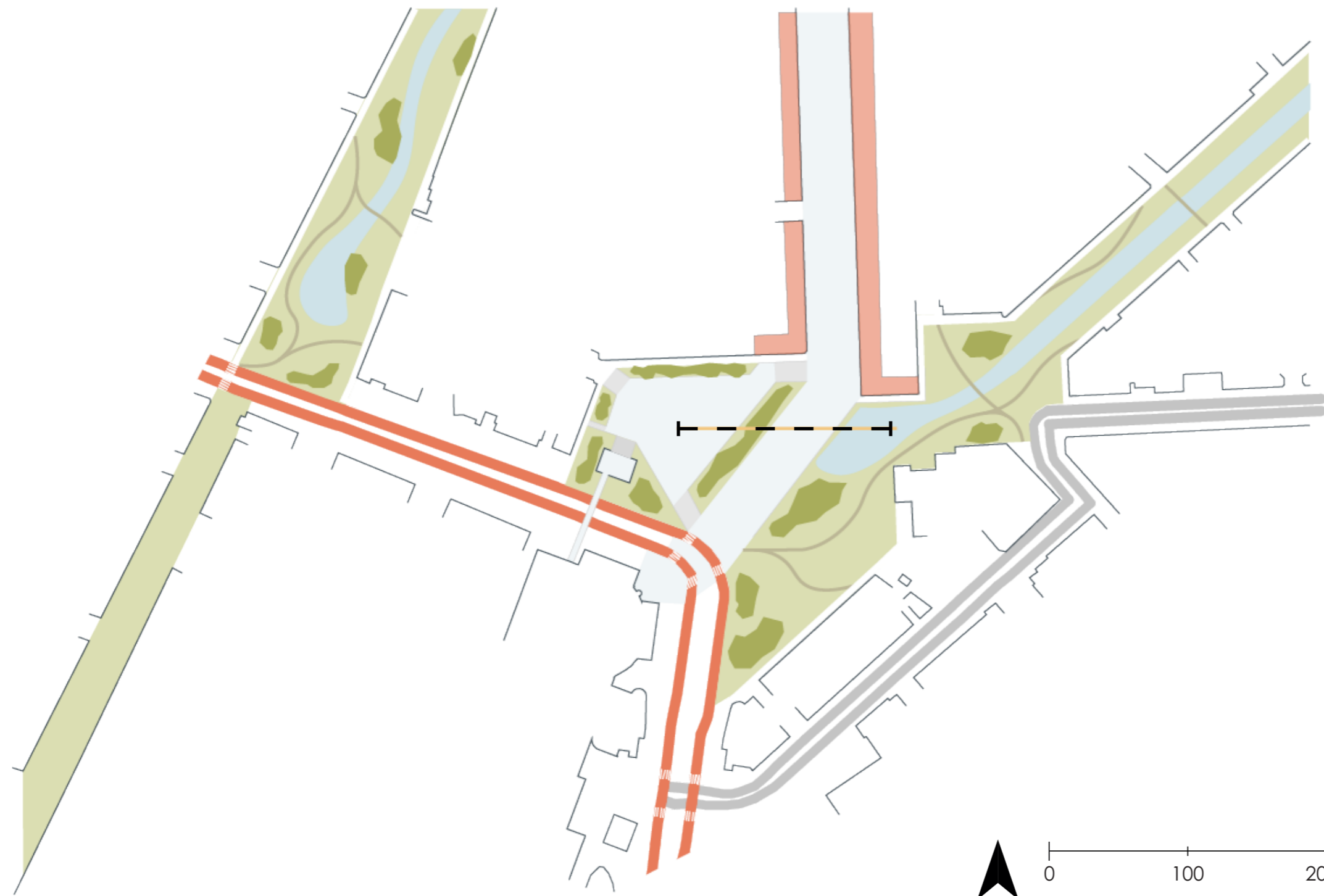
In de Rijnhaven komt een stadspark volgens het masterplan van de gemeente Rotterdam. Dit park is vooral bedoeld voor de omliggende bewoners om te recreëren.

In de Maashaven komt een deel stadspark, maar ook een deel getijdenpark. Het getijdenpark zal een bijzonder ecosysteem herstellen van de oorspronkelijke Maas. In dit ecosysteem verandert de hoogte en het zoutgehalte van het water door eb en vloed in de rivier. Het herstel van dit ecosysteem zal de biodiversiteit in de stad vergroten.

In het derde park aan de oostkant van de tekening worden moestuinen toegevoegd. Deze moestuinen zullen de nabije bewoners voorzien van groenten, fruit en bloemen. De moestuinen worden daardoor ook een ontmoetingsplaats in de buurt.

Bij het havengebied komen twee groene verbindingen en één autoluwe winkelstraat bij elkaar.

ZUIDPLEIN
 Om Zuidplein een aantrekkelijk centrum te maken in de stad komt er een plein aan de noordkant. Dit plein zal de drempel tussen de bewoners en zuidplein verlagen. Het plein ligt iets verdiept zodat het beschermt is van de grote weg die erlangs loopt. Bij Zuidplein komen ook twee groene verbindingen en één autoluwe winkelstraat bij elkaar. Aan die autoluwe winkelstraat worden tevens ook optoppingen gedaan, zoals ook te zien is in de doorsnede.

REFLECTIE

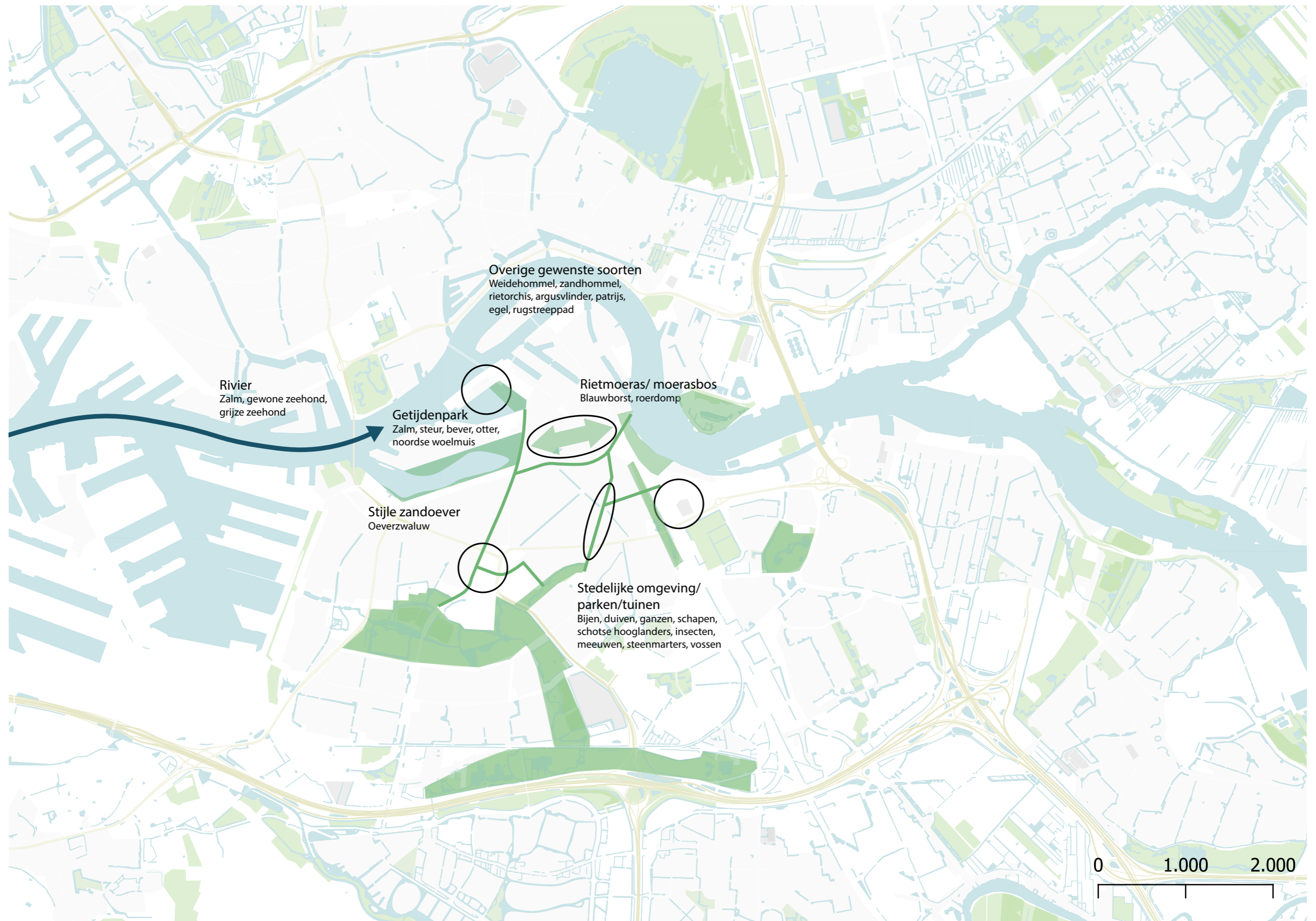
Ik sluit dit rolrapport af met een reflectie. Ik begin met een reflectie op mijn eigen werk, daarna reflecteer ik op onze groep en ik eindig met een reflectie op het vak als geheel.

Voor mijn minor afgelopen halfjaar heb ik stagegelopen. Daar werkte ik elke dag op vaste tijden van 9:00 tot 18:00. Dat was heel relaxed, omdat ik daardoor weinig stress ervaarde, maar ik miste wel dat ik mijn eigen tijd kon invullen. Ik was daarom blij om met dit vak weer de touwtjes in eigen handen te nemen en om weer onder de studenten te zijn. Toch heb ik ook geprobeerd om tijdens het vak niet te veel stress te krijgen. In de eerste paar weken vond ik het moeilijk om weer in het studeerritme te komen, zeker omdat ik ook weer terugverhuisde naar mijn onderverhuurde kamer. In het begin leverde dat daarom wat stress op, maar dat verdween al snel na de eerste paar begeleidingen. Ik merkte bij mezelf dat ik mijn producten ook weer veel ging vergelijken met de producten van anderen, wat voor mij geen goede instelling is. Ik wil natuurlijk wel leren van de rest, maar ik hoef mijn eigen werk niet aan te passen aan het werk van anderen.

Voordat ik aan dit vak begon was ik sceptisch over het feit dat we moesten samenwerken in een groep van 10 mensen. Het leek mij moeilijk om met zo'n grote groep gezamenlijke keuzes en producten te maken. Uiteindelijk was die zorg onnodig, omdat ons groepsproces heel goed is verlopen. Eerlijk gezegd kan ik niets verzinnen van hoe het beter zou kunnen. De groep had een perfecte balans van veel gezelligheid en een goede werkhouding. Na dit vak willen we elkaar ook blijven zien! Ik denk dat we deze balans gevonden hebben door veel met elkaar te bellen en online samen te werken, maar ook door leuke activiteiten met elkaar te doen tijdens het proces.

Over het vak in het algemeen ben ik heel tevreden. De werkdruk is heel goed omlaaggehaald om te passen bij het thuiswerken. Mijn rolbegeleidingsdocenten, Anna en Frits, hebben daar ook veel aandacht aan besteedt. Daardoor was er altijd een relaxte sfeer. De ontwikkeling van het vak door de weken heen was wel nogal vaag. In het begin zorgde dat ervoor dat onze visie wat moeizaam op gang kwam, omdat we zelf alle producten moesten invullen. Uiteindelijk was dat eigenlijk niet heel erg, omdat we daardoor wel onze eigen invulling konden geven aan het vak.

Al met al kijk ik terug op het meest relaxte ON vak van mijn bouwkunde carrière. Het is fijn dat ik weinig heb hoeven stressen, terwijl ik voor mijn gevoel daar niet veel voor heb moeten inleveren.

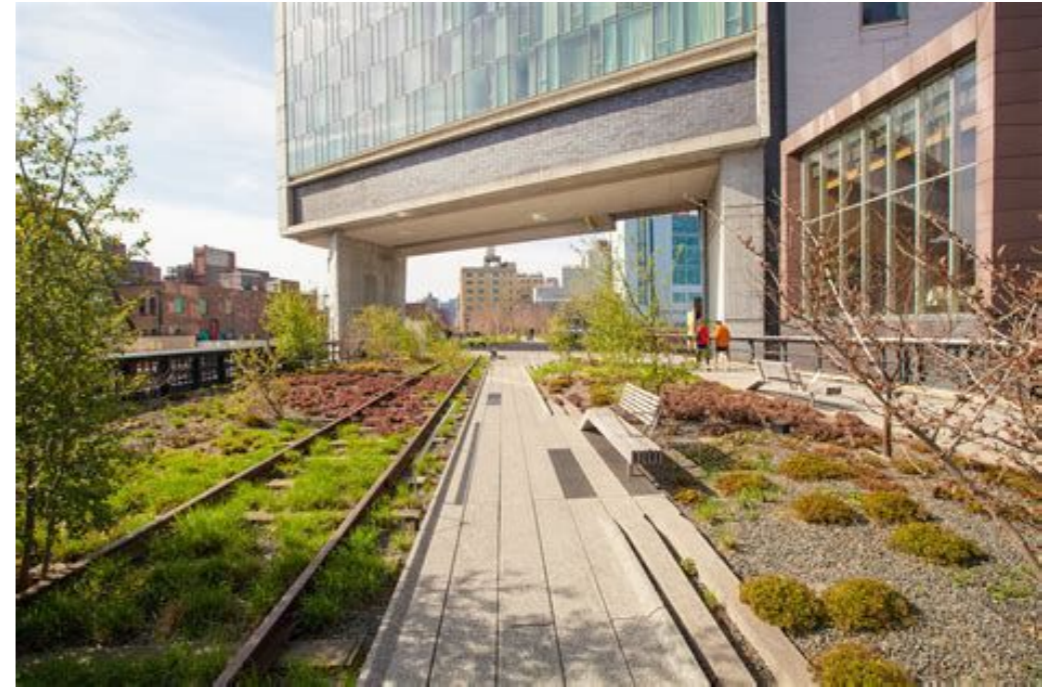
MFO-Park, Burckhardt + Partner & Raderschallpartner

Dit park heeft een heel groene omgeving, terwijl er alleen klimplanten staan. De ondergrond is niet veranderd.

High Line, James Corner Field Operations & Diller Scofidio + Renfro & Piet Oudolf

Een voorbeeld van een kettingpark. Er is een park gemaakt op een oude spoorlijn.

Stadstuin Kempkensberg, UNStudio & Lodewijk Baljon Landschapsarchitecten

Een park ontworpen met oog op biodiversiteit en gebruik door de bewoners.

Eden Bio, Édouard François
Een groen straatbeeld met tuintjes in een heel smal profiel.

Prinzessinnengarten Moritzplatz, Nomadisch Grün
De omwonenden hebben een braakliggend gebied opgekocht en verbouwd tot park. Het park wordt gebruikt om groenten, fruit en bloemen te verbouwen. Er is ook een restaurantje. Het gebied wordt veel gebruikt door de bewoners.

Skt. Kjelds Kvarter, gemeente Copenhagen

In Copenhagen zijn er veel gebieden met veel asfalt en steen, de gemeente probeert dat langzaam te verminderen.

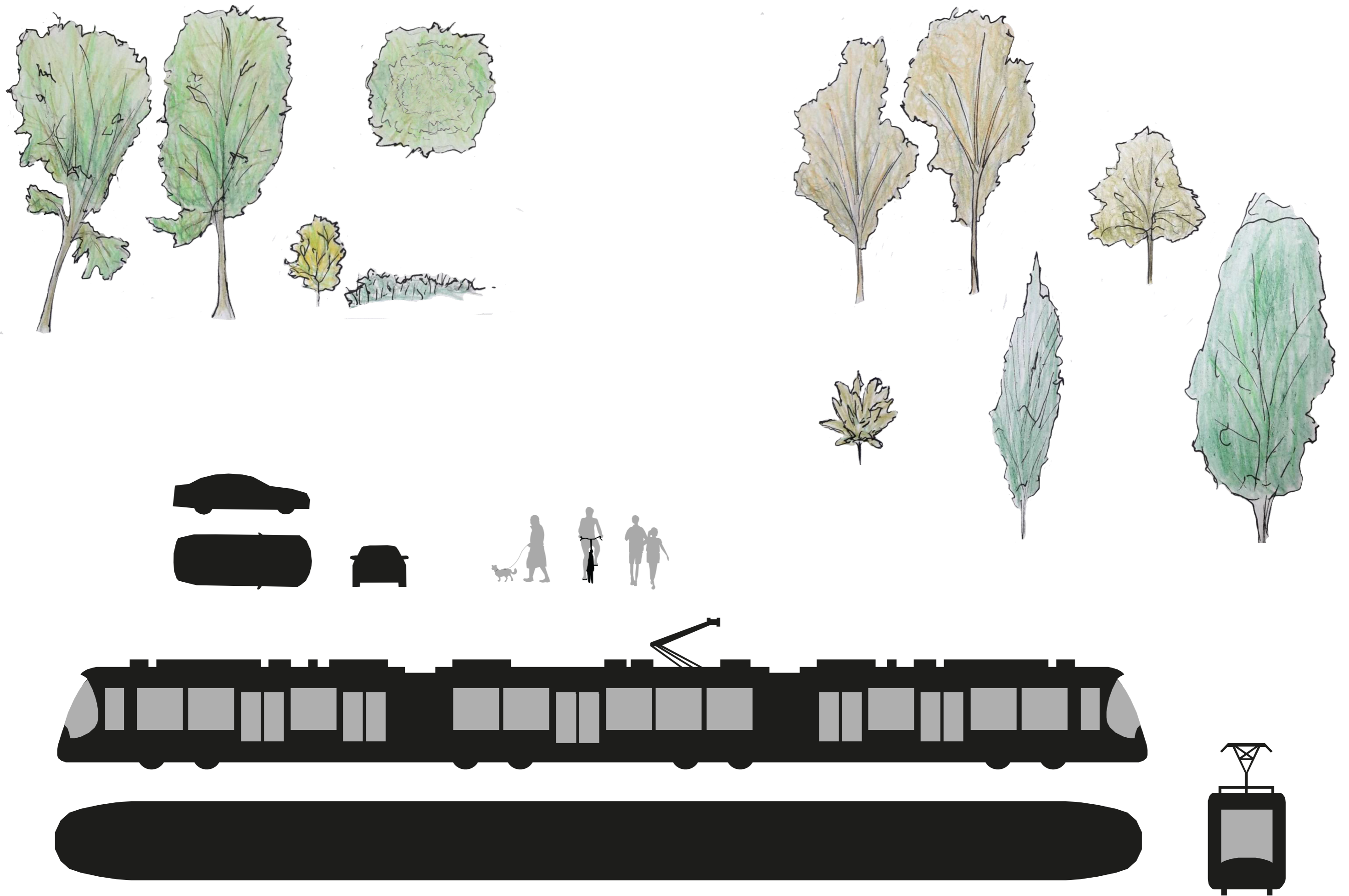
Voedseltuin Rotterdam

In deze tuin worden groenten verbouwd voor de voedselbank. De vrijwilligers komen uit de buurt.

BAS DE BOER - ECONOMISCHE ZAKEN

Je ben erg ambitieus en weet duidelijk en gegrond te beargumenteren waarom je groen wilt en op welke manier. Werk prettig samen met je voor hoe onze rollen totaal tegen over elkaar staan.

MAARTJE DAMEN - GIS SUPPORTED URBAN DESIGN EXPERT

Goed, fijn samenwerken, kan even niks constructiefs bedenken sorry

EMMA VAN DONGEN - VERVOERSPLANOLOOG

Je bent altijd zo heerlijk enthousiast! Laat alles horen wat je wil zeggen, je zegt waar het op staat, bent een kei met illustrator en je laat iedereen lachen!

ESTELLE GFELLER - MILIEUADVISEUR

Neemt vaak het voortouw dat is erg positief! Heeft goede ideeën, waardoor een samenwerking met de MA goed zal verlopen. Is nog niet heel erg ter sprake geweest, omdat we het gewoon goed met elkaar eens zijn.

KASPER WILLEMSE - PROJECTLEIDER

Een waardevolle toevoeging tijdens de discussies, laat veel je mening horen op een goede manier. Toont goed initiatief bij het werken aan gezamenlijke producten en ik heb eigenlijk weinig aan te merken op je werkwijze.

KARI STAM - REGIONAAL PLANOLOOG

Goed; Veel gedaan en uitgezocht! Beter; iets overtuigende je input/bevindingen overbrengen. Heb het idee dat je zelf denkt dat het misschien geen goede punten zijn, terwijl het naar mijn idee wel altijd goede punten waren!

LUCAS RIKVELD - ADVISEUR STEDENBOUW

Goede aanvulling vanuit rol, vechten voor je ideeën

LISA DE KEIJZER - VASTGOED GEBRUIKER

Hey Maarten, je bent lekker creatief en neemt veel taken op je, wat voor de groep natuurlijk super fijn is. Ik denk dat ik geen tip voor je heb, want je bent gewoon een topper. Maar als je zelf het gevoel hebt dat je te veel taken op je neemt, mag je ook best wat uit handen geven hoor! :)

MENNO IN 'T VELD - VASTGOED ONTWIKKELAAR

Je neemt goed initiatief en verwoord duidelijk de ideeën die je hebt. Je geeft ook goed aan wat je van andere ideeën vindt.

BAS DE BOER - ECONOMISCHE ZAKEN

Je komt met duidelijke producten die ook voor zichzelf spreken zonder uitleg. Verder zijn ze ook nog is er professioneel alsof ze zo op een poster kunnen.

MAARTJE DAMEN - GIS SUPPORTED URBAN DESIGN EXPERT

Ja inhoudelijk gewoon erg lekker bezig en altijd blij energie, dat is echt top!

EMMA VAN DONGEN - VERVOERSPLANOLOOG

Maarten! Wat ben jij heerlijk enthousiast! Ik kan er elke keer zo vrolijk van worden. Ook al sneeuwt/hagelt het nu ik dit invul, jij bent het zonnetje in huis (heel cliché, maar wel waar). Je bent een ontzettend waardevol lid van de groep en zonder jou zou het ontwerp nooit zo op z'n pootjes terecht gekomen zijn als dat het dat nu doet. Je bent zo heerlijk jezelf en je kan je echt volledig op laten gaan in je rol en dat is zo leuk om te zien! Ga zo door!

ESTELLE GFELLER - MILIEUADVISEUR

Fijna manier van praten en je bent erg duidelijk in wat je wilt. Je hebt een doel en daar ga je voor. Ook heb je een goede invloed op de groep en interessante opmerkingen/vraagstukken. Iets wat de groep scherp houdt.

KASPER WILLEMSE - PROJECTLEIDER

Heei Maarten. Over je werk is weinig aan te merken, je werkt naar mijn idee erg gestructureerd en hebt altijd goed in je hoofd waar je mee bezig bent. Daarnaast ben je ook altijd een vrolijke aanwezigheid in de (gezellige) groepsbesprekingen.

KARI STAM - REGIONAAL PLANOLOOG

Veel gedaan! Hele mooie en duidelijke 'groene' tekeningetjes gemaakt! Ben onder de indruk!

LUCAS RIKVELD - ADVISEUR STEDENBOUW

Prachtige producten, goede steun en feedback! Vond het lachen om de afgelopen weken samen in Ai te werken. Best nog wat opgestoken

LISA DE KEIJZER - VASTGOED GEBRUIKER

Hey Maarten, onze creatieveling van de groep, op dat vlak kunnen wij allemaal nog wat van jou leren! :)

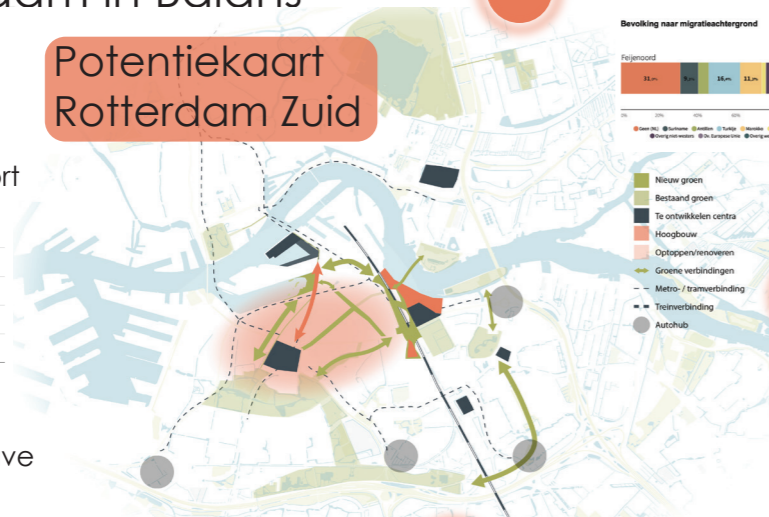
MENNO IN 'T VELD - VASTGOED ONTWIKKELAAR

Je levert mooie en goede producten! Je geeft altijd goede feedback op de producten die andere maken.

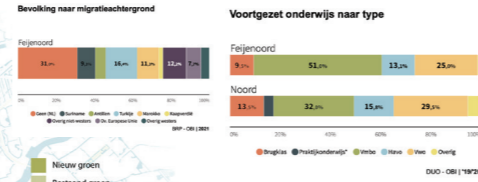
Rotterdam in Balans

Potentiekaart Rotterdam Zuid

Probleemstelling

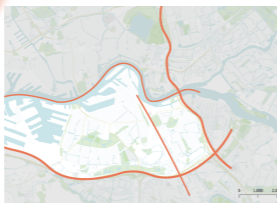
1 Sociaaleconomische diversiteit

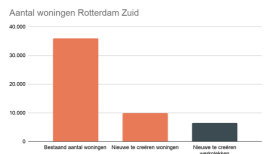
2 Diversiteit woningvoorraad

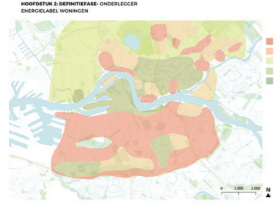
5 Harde grenzen

3 Woningtekort

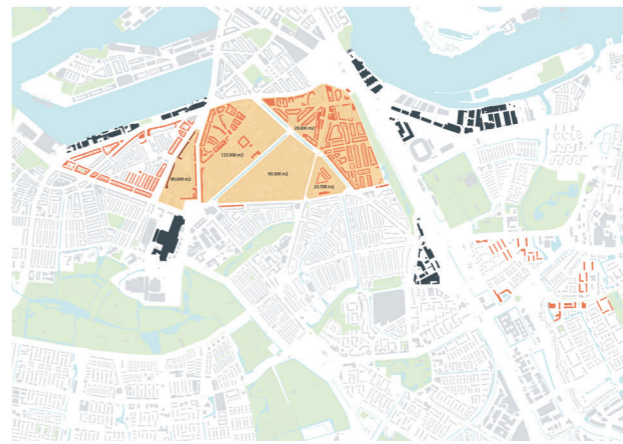
4 Klimaatopgave

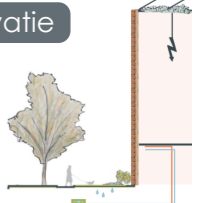
Nieuwbouw locaties

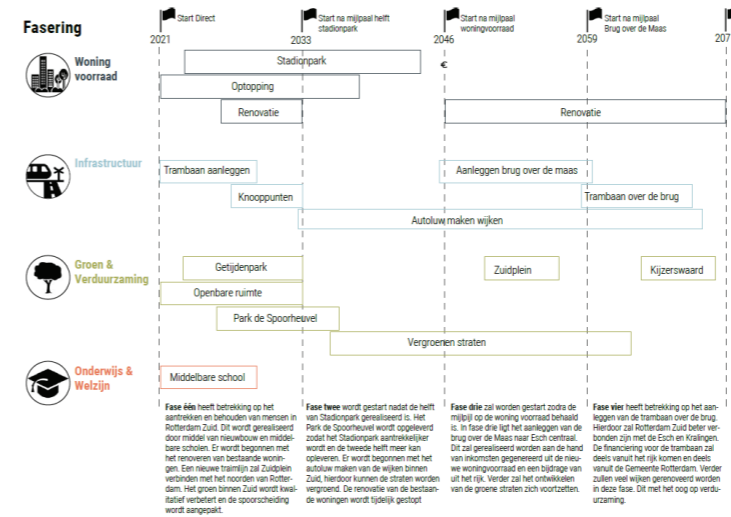
Potentiekaart renovatie & optopping

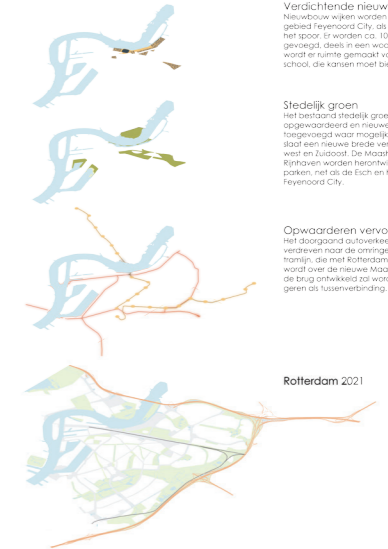
Renovatie

Fasering

Axonometrie gebiedsontwikkelingen

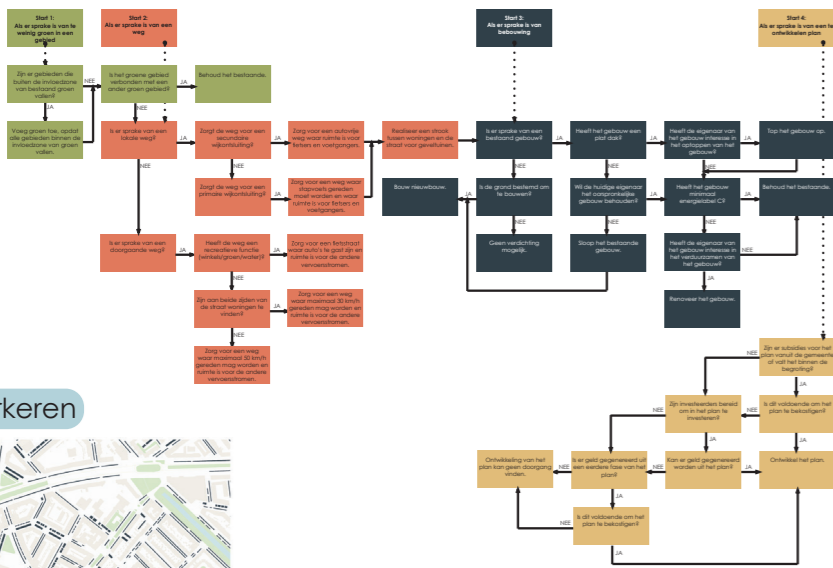

Verdichtende nieuwbouw
Nieuwbouw wijken worden ontwikkeld in het gebied Feijenoord City, als ook zuidelijker langs het spoor. Er worden ca. 10.000 woningen toegevoegd, daarin in een woonwerkmilieu. Tevens wordt er ruimte gemaakt voor een middelbare school, die kan met bieden aan alle niveaus.

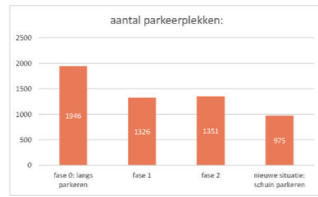
Stedelijk groen
Het bestaande stedelijk groen wordt opgevoerd en waar mogelijk. Het openbaar vervoer staat een nieuwe brede verbinding tussen Zuid-west en Zuid-oost. De Maasbruggen en de Rijnhaven worden herontwikkeld tot overparken met als de Rijn en het oevergebied rond Feijenoord City.

Opwaarderen vervoersnetwerk
Het oevergebied aan de Rijn wordt opgevoerd en waar mogelijk. Het openbaar vervoer staat een nieuwe brede verbinding tussen Zuid-west en Zuid-oost. De Maasbruggen en de Rijnhaven worden herontwikkeld tot overparken met als de Rijn en het oevergebied rond Feijenoord City.

De Toolbox

Parkeren

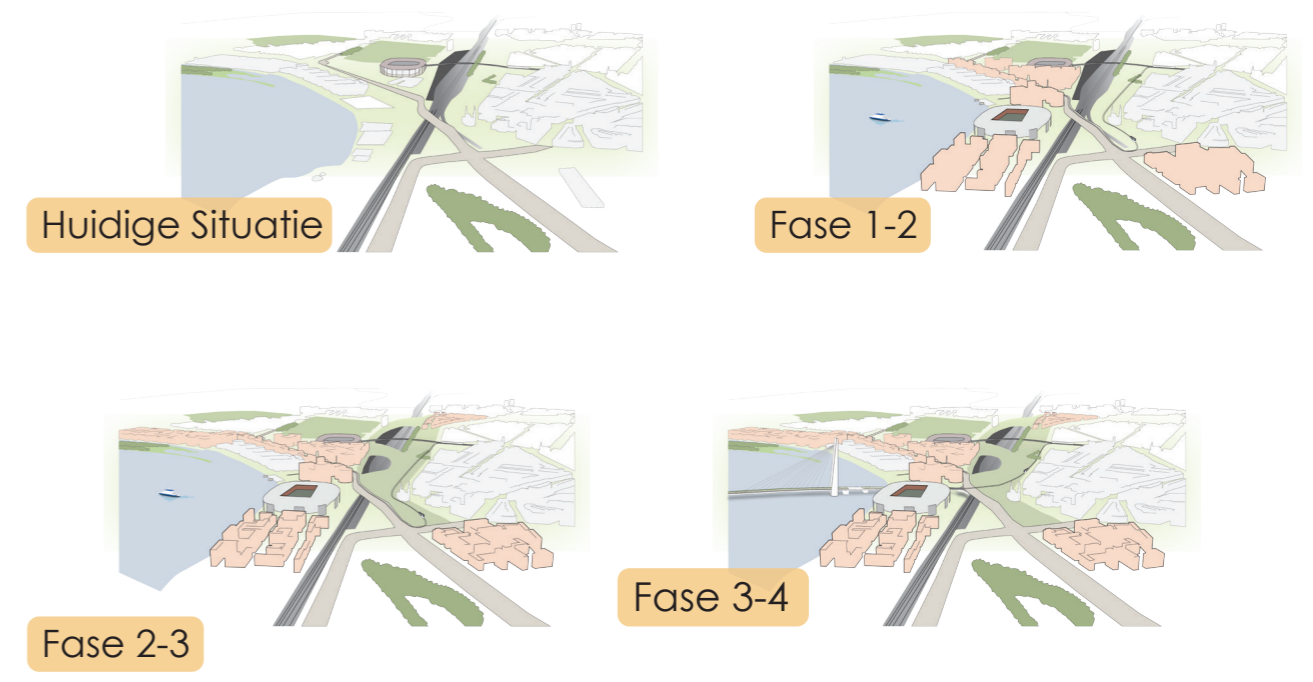
GIS-analyse Wegen

Herontwikkeling straatprofielen

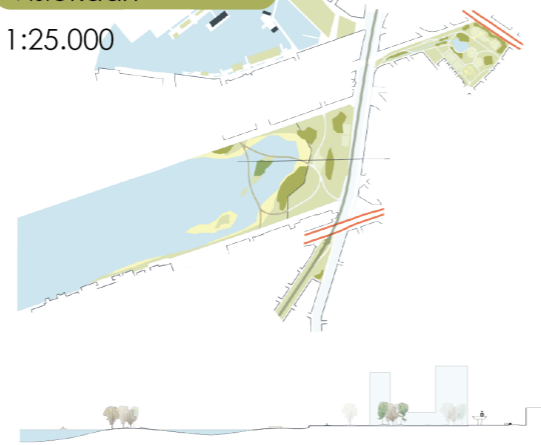

3D visualisatie

Maas- & Rijnhaven
Visiekaart

1:25.000

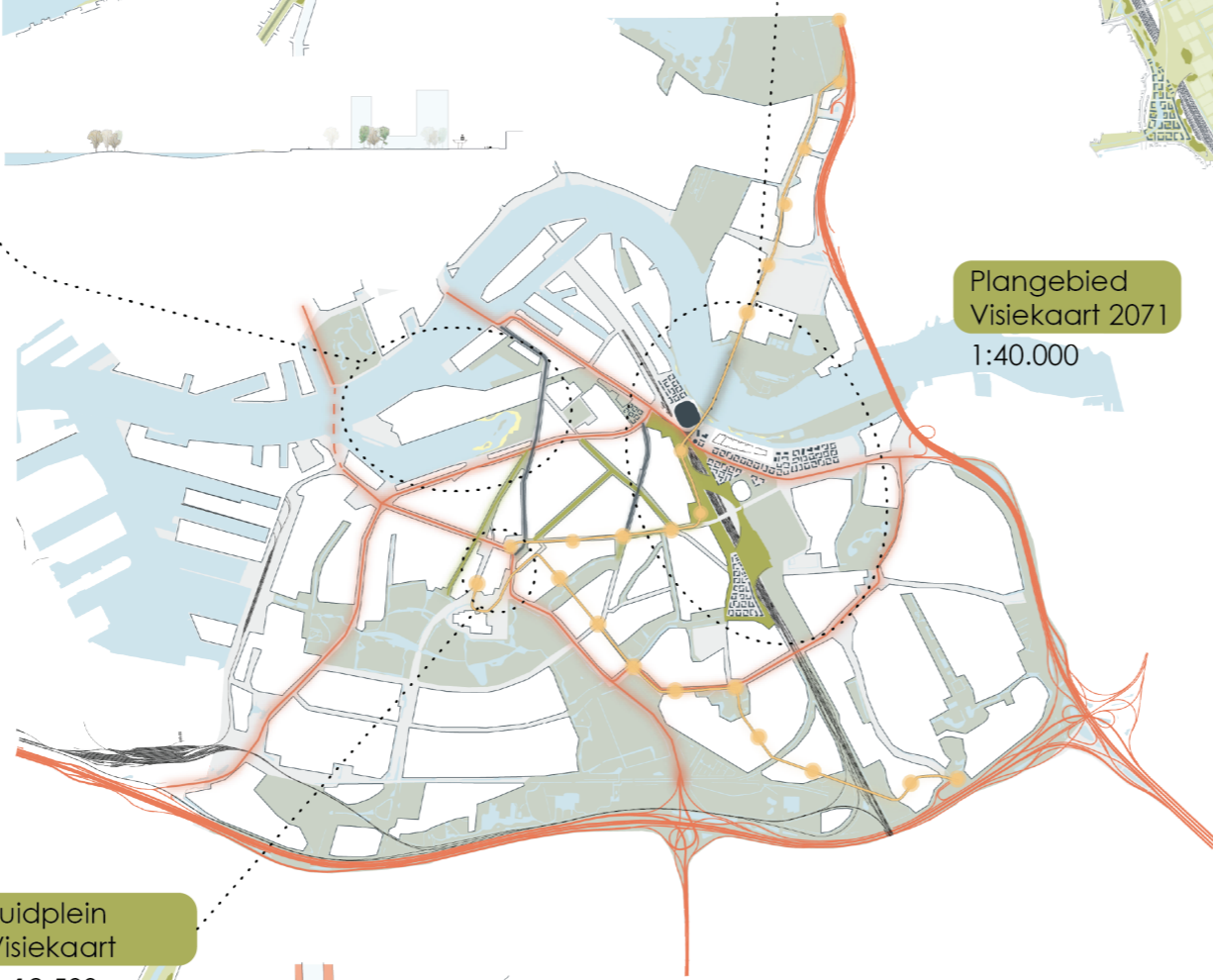
Feyenoord
City Visiekaart

1:50.000

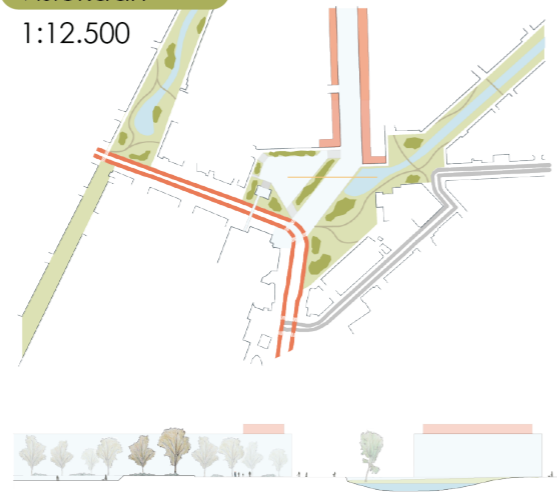
Plangebied
Visiekaart 2071

1:40.000

Zuidplein
Visiekaart

1:12.500

Functiekaart Rotterdam 2071

- Groen-stedelijke woonmilieu
- Subst. centrum stedelijke woonmilieu
- Centrum stedelijke woonmilieu
- Stedelijke oever woonmilieu
- Groen-stedelijk woonmilieu
- Groen-stedelijke oever woonmilieu
- Stedelijk centrum
- Kenniscentrum
- Sportruimte
- Sijonder groen milieu: begraafplaats
- Park